A°. 1843. N°. 154.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Dingsdag den 26 December.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

'sGRAVENHAGE den 24 december.

Het programma voor de begrafenis van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, op den nader te bepalen dag, des morgens ten elf ure, luidt als volgt:

EERSTE AFDEELING.

Betreffende den vervoer van het Koninklijke Lijk van Rotterdam naar Delft.

a. Op den dag, bestemd voor de plegtige begrafenis te Delft, zal het Koninklijke Lijk, hetwelk te Rotterdam, in naam des Konings, ontvangen wordt door den schout bij nacht *Rijk*, als minister van marine en buitengewoon adjudant van Zijne Majesteit, en door den graaf *van der Duyn*, als groot-officier van het Huis des Konings en als gouverneur der provincie Zuid-Holland, des morgens ten half zeven ure uit de zaal van het gebouw van 's Rijks werf, waarin het sedert deszelfs ontscheping is nedergezet, worden gesteld op den rouwwagen.

b. Deze wagen zal bespannen zijn met acht paarden, behangen met rouwkleeden, elk paard geleid wordende door een koetsier.

De koninklijke kroon, gehecht op een rood fluweelen kussen, benevens de ordesteekenen, zullen op het rouwkleed, dekkende de kist, geplaatst worden.

c. De lijkwagen, 's Rijks werf verlatende, zal worden voorafgegaan door eene eerewacht te paard, uit ingezetenen van Rotterdam, die het verlangen hebben te kennen gegeven om tot geleide te dienen; door een escadron cavalerie, gecommandeerd door een hoofdofficier; door een hof-fourier en twee rijknechts te paard, dragende een zwart krip om den arm en zwarte handschoenen, en door eene rouwkoets, waarin gezeten zijn de Minister van Marine en de graaf *van der Duyn*.

d. Twee rouwkoetsen volgen denzelven, in de eene van welke gezeten zijn de dragers der slippen van het rouwkleed, zijnde de beide Adjudanten van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, benevens een Vlag-officier en een Generaal, beiden buitengewone Adjudanten van Z. M. den Koning; in de andere de Hofmaarschalk en de Kamerheeren van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau.

e. Aan deze rouwkoetsen sluit zich aan een escadron cavalerie.

f. De trein zal, buiten de stad om, den naasten weg volgen, om op den straatweg naar Delft te komen.

g. Op den straatweg aan de grens der stad gekomen, zal de eerewacht, zich ter zijde van den weg scharende, den trein voorbij laten trekken en het geleide staken.

TWEEDE AFDEELING.

Van de plegtige begrafenis te Delft.

a. Het Koninklijke Lijk zal te Delft, buiten de Nieuwebrug, door Z. M. den Koning, de Koninklijke Prinsen, en allen die tot den plegtigen begrafenis-stoet zullen behooren, worden ontvangen.

b. Tot dat einde zal men zich, des morgens ten half tien ure, verzamelen in de daartoe aan te wijzen gebouwen bij voorschreven brug.

c. Aldaar zullen de Grootofficieren en Officieren voorzien worden van de noodige mantels, lamfers en handschoenen, terwijl aan de Pagies en aan de Officianten zal aangewezen worden, waar zij zich van het bovengenoemde kunnen voorzien.

d. Tegen het oogenblik, dat de rouwwagen nadert, zal de trein zich vormen in de hierna op te geven orde, en zich op die wijze in beweging stellen, dat de rouwwagen zoo min mogelijk behoeft opgehouden te worden.

e. De optogt zal dus zijn zamengesteld:

1.° Het escadron cavalerie, dat den rouwwagen uit Rotterdam heeft vergezeld.

2.° Twee compagnien schutterij, gecommandeerd door een hoofdofficier.

3.° De Hoffourier en twee rijknechts te paard.

4.° Twee Ordonnance-Officieren des Konings, fungerende als aide-ceremoniemeesters.

5.° De Kamerheer-Ceremoniemeester.

6.° De Officianten van de Huizen van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en van Hoogstdeszelfs Broeders.

7.° De Officianten van het Huis van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden.

8.° De Officianten van het Huis van Zijne Majesteit.

9.° De Officianten van het Huis van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau.

Allen zonder degens, in diepen rouw, met lamfers aan de hoeden, gaande twee aan twee, de jongste in rang vooruit.

10.° Een Heraut van Wapenen.

11.° De koninklijke standaard, gedragen door een Generaal, buitengewoon Adjudant van Zijne Majesteit zijnde, gevolgd door twee Pagies.

12.° De Staatsraad, werkzaam bij het kabinet van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau.

13.° De Hofmaarschalk en de Kamerheeren van wijlen Hoogstdenzelven, die de rouwkoets hebben verlaten.

14.° De rouwwagen, waarbij zich de Adjudanten, dragers der slippen, alsnu gevoegd hebben, en welke thans mede begeleid wordt door vier en twintig Kamerheeren, bestemd om het lijk te dragen, gaande aan beide zijden, en bijgestaan door een gelijk getal Onderofficieren, formerende deze laatsten de binnenrij tusschen den rouwwagen en den Kamerheer.

Elk der paarden van den rouwwagen wordt geleid door een Pagie, bijgestaan door een koetsier.

15.° De Groot-Officieren van Z. M. den Koning.

16.° Z. M. de Koning, vergezeld van HH. KK. HH. de Prinsen.

De slepen der rouwmantels worden door Pagies gedragen.

17.° De buitengewone en gewone Adjudanten en Ordonnance-Officieren van Zijne Majesteit en de Prinsen.

18.° Vier Kamerheeren.

19.° De Hofmaarschalk en de dienstdoende Kamerheeren van HH. KK. HH. de Prinsen.

20.° Een bataillon grenadiers.

21.° Het escadron cavalerie, mede van Rotterdam gekomen, sluit den trein.

f. De trein zal den volgenden weg nemen:

Van de Nieuwebrug langs de westzijde van het Oude Delft tot aan de Nieuwstraat, achter het Stadhuis langs de zuidzijde, voorbij de hoofdwacht naar de Nieuwekerk.

g. De Predikanten der Hervormde gemeente van Delft, mitsgaders de hofkapellaan *Dermout*, bevinden zich in de kerk tot ontvangst van den lijkstoet.

h. De Officianten zullen zich aldaar in twee rijen rangschikken, de jongste aan de kerkdeur en zoo wijders naar het koor toe; de Officieren en Grootofficieren vervolgen deze beide rijen tot aan het graf, makende dus twee rijen uit, tusschen welke het Lijk zal doorgaan.

i. De Generaal, dragende den koninklijken standaard, met de hem volgende Pagies achter zich, plaatst zich ter zijde van den ingang van het graf. De Heraut van Wapenen plaatst zich tegenover hem.

j. Het Lijk, door vier en twintig Kamerheeren, bijgestaan door een gelijk getal Onderofficieren, naar den koninklijken grafkelder gedragen, zal aldaar, voor den ingang, op eene lijkbaar worden gesteld; de kroon en de ordesteekenen, op een wenk van den Kamerheer-Ceremoniemeester, van de kist afgenomen en ter bewaring overgegeven worden aan den Hofmaarschalk van wijlen Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau.

k. Vervolgens wordt de lijkkist van het rouwkleed ontdaan en in het graf geplaatst.

l. Zijne Majesteit met de Prinsen zullen daarna de kerk verlaten, ten welken einde de voor Hoogstdezelven bestemde koetsen aan den ingang der kerk zullen gereed staan.

m. De kist zal vervolgens met het groot-zegel van het Rijk verzegeld worden door den Minister van Justitie, die zich ten dien einde vooraf naar de kerk zal begeven, om de lijkstaatsie aldaar af te wachten.

n. Na de verzegeling der kist zal de lijkbaar, met het rouwkleed daarover, boven den ingang van het graf gesteld worden, waarna de Heraut met luider stemme zal aankondigen, dat de plegtige ter aarde bestelling van het stoffelijk overblijfsel van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau, volbragt is.

DERDE AFDEELING.

Algemeene verordeningen.

a. Alle de klokken zullen te Rotterdam luiden van des ochtends half zeven ure tot aan het oogenblik dat de lijkwagen, op den straatweg gekomen, den weg naar Delft vervolgt. — Te Delft en te 's Gravenhage zal geluid worden van des morgens half 10 ure tot dat het lijk in het graf geplaatst is, en zullen in de beide eerstgenoemde steden, gedurende denzelfden tijd, elke minuut een kanonschot gelost worden. — Te Overschie zullen de klokken geluid worden gedurende de oogenblikken welke de trein besteedt om die gemeente door te trekken.

b. De schutterij van Delft en het garnizoen van Delft en 's Gravenhage zullen de straten, welke de optogt doortrekt, bezetten, met eene rij aan weêrskanten; piketten cavalerie zullen in de steden en langs den weg tot het bewaren der goede orde medewerken.

c. De Commissaris van het koninklijk graf zal zorg dragen dat het geopend zij, en, nadat de begrafenis is geschied, wederom behoorlijk gesloten worde.

d. Militaire wachten zullen aan de kerkdeur en bij het graf geplaatst worden, van het oogenblik der opening tot na de sluiting van het graf.

e. De zorg, dat de kerk inwendig opgeruimd zij, en dat daarin behoorlijke orde heersche, is aan het Stedelijk Bestuur van Delft opgedragen.

f. De Besturen van Rotterdam, Delft en Overschie zullen de noodige maatregelen nemen, dat de straten en plaatsen, langs welke de trein passeren moet, mitsgaders de groote weg tusschen genoemde steden, onbelemmerd blijven.

g. Burgemeester en Wethouders van Rotterdam zullen aan het einde van de Schiekade den uittogt van het lijk, en Burgemeester en Wethouders van Delft bij de Nieuwebrug de aankomst van hetzelve bijwonen. — Burgemeester en Assessoren van Overschie zullen, op eene geschikte plaats binnen hunne gemeente, bij den doortogt van den lijkstoet tegenwoordig zijn.

h. De Kamerheer-Ceremoniemeester is belast met het toezigt over den goeden gang der plegtigheid, en zal ten dien einde worden bijgestaan door de Aide-Ceremoniemeesters.

— In de avondzitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van vrijdag den 22 dezer was aan de orde de beraadslaging over de begrooting van Marine. Daarin is nog eene wijziging gebragt, door de pensionering van drie vlagofficieren. Ten gevolge dier wijziging wordt het eindcijfer van het hoofdstuk gebragt, voor 1844 op *f* 5,447,141, 75 en voor 1845 op *f* 5,436,732, 75.

De heer *Menso* gaat het gebeurde met deze begrooting na. Hij ziet wel eenige verandering van stelsel, doch geene wezenlijke bezuiniging. Hij heeft ook groot bezwaar in de opheffing van het etablissement van Hellevoetsluis; dit moet nadeelige gevolgen te weeg brengen, die niet in vergelijking staan met het voordeel, dat men er van hoopt.

De heer *Enschedé* ziet in de voordragt vermeerdering van de active zeemagt en vermindering van administratiekosten. Hij acht de eerste niet noodzakelijk. Onze marine heeft ten doel, de bescherming onzer zoo dierbare Kolonien, doch daarin is reeds genoegzaam voorzien. Een oefenings-eskader acht hij hoogst noodig; men kan dit niet ontberen. Gelukkig dat de vermeerdering der active zeemagt niet zoo buitensporig is, dat de spreker daarvoor het ontwerp zou moeten afstemmen. Hij rigt nog onderscheiden vragen aan Zijne Exc. den Minister. Zijns inziens, was de vorige begrooting beter dan de tegenwoordige. Zij is echter afgestemd, en daarop kan niet worden teruggekomen. Intusschen moet thans in het beheer van zaken worden voorzien. Hij acht zich dus niet geregtigd eene weigerende stem uit te brengen.

De heer *den Tex* vindt den tijd tot grootere veranderingen thans te kort. Ook hij zal daarom de voordragt niet afkeuren. Hij vraagt echter inlichting, of de uitrusting van een fregat, in plaats van eene brik, wel zoo noodzakelijk is.

De heer *van Goltstein* meent, dat de wensch tot vermeerdering van de active zeemagt wel die der meerderheid is, doch niet kan worden verhoord zonder inkrimping van de administratie. Men heeft nu daarop maar schijnbaar bezuinigd; de administratiekosten zijn op een anderen post overgebragt. Ook op het getal werven ware te verminderen. Had men dit in de daad gewild, dan zou het etablissement te Rotterdam zijn gesupprimeerd. Hij erkent intusschen dat het nu moeijelijk is eenige verandering hierop te brengen.

De heer *Verwey-Méjan* betreurt het, dat de Marine, de bron van onze vroegere grootheid, en nog zoo gewigtig voor Nederland, als het ware stiefmoederlijk bedeeld is. De Vertegenwoordiging moet hierop een waakzaam oog slaan. Nopens de opheffing van een maritiem etablissement schijnt de Minister te wankelen. Deskundigen hebben den redenaar betuigd, dat het bestaand getal naauwelijks voldoende is. Ook een vreemdeling, een geheel onpartijdig Franschman, heeft hij geraadpleegd. Deze heeft gezegd, dat de Nederlandsche Marine bij lang niet is wat zij in vroegere dagen is geweest; maar dat zij, door hare etablissementen toch, ware het nood, spoedig op eene goede hoogte ware te brengen. Derhalve moet men die etablissementen niet verminderen. Hij acht nu te veel of te weinig gedaan; te veel, om het getal werklieden, dat te Hellevoetsluis in ellende wordt gestort; te weinig, omdat hij de groote vruchten van deze verandering in de begrooting niet ziet.

De heer *van Rijckevorsel* herinnert, dat hij tegen het vorig ontwerp gestemd heeft, omdat de nieuwe organisatie tot meerdere uitgaven zou leiden. Hij heeft tegen gestemd, niettegenstaande zijne sympathie voor de Marine, niettegenstaande hij door zijn *votum* welligt mede kon werken tot de opheffing van het maritiem etablissement in de stad zijner woning. De spreker was niet voornemens wegens het laatste het woord te voeren, naardien nergens in de verslagen der Kamer sprake was geweest van de afschaffing te Rotterdam. Dit punt echter thans aangeroerd zijnde, kan hij het stilzwijgen niet bewaren. Hij bekent het betreurenswaardige lot van Hellevoetsluis, vooral omdat de besparing gering is, ofschoon die evenwel grooter is dan dit op het papier toeschijnt, uithoofde men daardoor terugkomt van het oogmerk om van die werf een afzonderlijk etablissement te maken. Alleen in volkrijke koopsteden, waar tevens particuliere scheepswerven zijn, kan men ieder oogenblik, des noodig, zonder buitengewone uitgaven, een groot aantal werklieden bekomen, die men weder kan afdanken zoodra men ze niet meer behoeft, omdat zij dan weder naar ander werk kunnen omzien. In kleine plaatsen moet men ze voortdurend trachten bezig te houden, wil men ze niet zonder brood laten. Mogt men het etablissement te Rotterdam willen opheffen, dan kan ook Hellevoetsluis niet behouden worden. Hij wijst verder op de voordeelen, welke er in gelegen zijn het etablissement te Rotterdam te behouden. Die stad ligt niet aan de kust, en is dus niet zoo gemakkelijk te naderen als anderen. Van daar kunnen ligte vaartuigen naar de bedreigde punten gezonden worden. In 1793 zijn tot dat einde in tien dagen tijds kanonneerbooten, van de kiel af, gebouwd en naar den Moerdijk gebragt. In 1813 heeft eene kanonneerboot, in aller ijl, door vrijwilligers bemand, Dordrecht en Rotterdam voor de van Gorcum aanrukkende Franschen behouden; de bij de Belgische omwenteling in 1830 bewezen diensten liggen nog versch in het geheugen. Nergens zijn zoo goede bergplaatsen voor schepen en constructiehout. Ook heeft men het voordeel der nabijheid van Fijenoord, dat vooral van belang is, nu men zich meer algemeen op stoomschepen toelegt. De redenaar geeft toe dat het vaarwater dieper kon zijn, het is evenwel diep genoeg voor brikken, corvetten en stoombooten; koopvaardijschepen die 5 el en 5 el 33 duim diep gaan, komen met de volle lading aan de stad. Overigens heeft hij met genoegen gezien, dat de administratiekosten bezuinigd zijn. Hij gelooft dat dit nog uitgebreid zou kunnen worden, doch hij zal daarom den Minister, die getoond heeft met zoo vaste hand misbruiken te keer te gaan, de middelen niet ontzeggen, om op dien weg voort te gaan.

De heer *van Dam van Isselt* vraagt of het zoo verre met Nederland zou gekomen zijn, dat het zich niet eenige opofferingen zou getroosten voor zijne scheepsmagt? Wel zijn de dagen van *de Ruyter* en *Tromp* voorbij; doch ook de latere tijden hebben getoond dat de Nederlandsche Marine zich steeds met roem onderscheiden heeft. Eene Nederlandsche Vergadering mag dan ook niet twisten over eenige gelden meer, wanneer het de zeemagt van den Staat geldt. Het komt er slechts op aan, dat de gelden besteed worden in het meeste belang en voor de eer van het Vaderland. Hij is door zijne betrekking als lid van eene Staatscommissie, bestemd om een der middelen op te sporen tot herstel van het groot gebrek van gemis aan zeelieden, in staat gesteld na te gaan, dat onze gebrekkige Grondwet en de, dien ten gevolge, even gebrekkige wet op de militie de oorzaken zijn dat de schepen niet goed kunnen bemand worden. Wat zal men dan aandringen op schepen, wanneer men matrozen mist? De redenaar heeft zich dus verheugd, dat men, ondanks de gebrekkige wetten, middel heeft gevonden 260 man meer voor onze marine te bekomen. Echter vindt hij bezwaar in den maatregel nopens Hellevoetsluis. Deze zou voor Rotterdam, dat meerder bronnen van bestaan heeft, minder drukkend wezen. Hij vraagt of dit verlies voor Hellevoetsluis niet door andere middelen zal kunnen worden hersteld. Vol

vertrouwen zal hij overigens voor de wet stemmen, en hoopt dat de leden, die anders nog bezwaren mogten hebben, die voor het overwigtig belang zullen opofferen, en zich wachten buiten af te doen meenen dat eene Nederlandsche Vergadering geen penning voor de Marine zou overhebben.

De heer *Luzac* meent, naar aanleiding van het door den vorigen redenaar gezegde, in den Minister een bondgenoot te vinden, om, bij eene herziening der Grondwet, dit punt mede ter sprake te brengen. Ook hoopt hij dat, bij de herziening van het reglement van orde der Kamer, deze het regt zal bekomen elke questie afzonderlijk te behandelen. Dan zal men niet meer te vreezen hebben dat een hoofdstuk worde afgestemd, om een etablissement minder te hebben, dan om eene andere reden. Zoo immers kan nooit iets goeds tot stand komen. Hij hoopt mede van den Minister voor de Marine de verzekering te ontvangen, dat Zijne Exc. alle middelen zal aanwenden om Hellevoetsluis, zoo veel mogelijk, te bevoordeelen.

De heer *van Rosenthal* erkent dat, bij het tegenwoordig budget, in het bezwaar nopens de active zeemagt voorzien is. Wat het etablissement te Hellevoetsluis betreft, de Minister is op de hoogte om te beoordeelen in hoe verre dit kan worden gemist.

De heer *Tresling* vraagt wat het gevolg zou zijn eener nieuwe afstemming der begrooting voor Marine. Dat de Minister zou aftreden, doch hiervoor huivert de redenaar. De Kamer zal het hieromtrent eens zijn. Of zal er weder eene nieuwe voordragt gedaan worden? Het onmogelijke, zegt hij, kan echter niet geschieden.

De heer *Bruce* verklaart zich tegen de voordragt, op dezelfde gronden als tegen het vorig ontwerp. In onze finantiële omstandigheden is het eindcijfer te hoog, terwijl de sommen volstrekt niet gevorderd worden tot het doel, dat wij ons moeten voorstellen. Het is onmogelijk naar de oude, roemrijke tijden te streven. Ons eenig doel moet zijn onze koopvaardij te beveiligen. Daarvoor is zoo veel geld niet noodig. Hij wenscht juist de vermindering van het eindcijfer. Hij begeert daardoor volstrekt niet de aftreding van een verdienstelijk man, die zich van jongs af in de rij van Neêrlands braven geschaard heeft en die ten laatste door 's Konings vertrouwen bekroond is, om aan het hoofd van het departement der Marine te staan. Deze spreker deelt de aanmerking van den heer *Luzac* over het reglement van orde.

De heer *Gevers* herinnert zijne vroegere stemmingen over deze begrooting, en voorts, hoe op zeer twijfelachtige gronden de vorige voordragt is afgestemd. De meerderheid begeerde mindere administratiekosten, welk verlangen bevestigd is door het voorloopig centraal verslag over de tegenwoordige voordragt. Thans beweren sommigen dat een fregat geene behoefte en de suppressie ondoeltreffend is en geene bezuiniging oplevert. De redenaar kan dit niet beamen. Een fregat meer is niet zoo onverschillig; het kan vele diensten bewijzen. Eene Zeemogendheid moet zooveel mogelijk schepen bouwen. Elk schip is eene aanwinst. De tijd der oude grootheid is voorbij, doch indien wij alles aanwenden wat de Voorzienigheid ons nog geschonken heeft, dan zijn wij nog veel. De spreker vestigt ook het oog op het belang des oogenbliks. Het nieuwe jaar is ophanden. Er is behoefte aan een rustpunt, en de Kamer zal hare aandacht genoeg noodig hebben voor de groote belastingwet. Reeds nu moet zij zich in staat stellen ter vereeniging tot een krachtig doel, gedachtig aan de gulden spreuk: *Eendragt maakt magt.* Bijzondere bezwaren moeten thans zwichten. Ook eene herziening der Grondwet moet thans niet ter sprake komen. Veler wenschen daaromtrent zullen welligt niet verwezenlijkt worden, en zouden ons thans aftrekken van de maatregelen, geschikt om het crediet op te heffen.

Z. Exc. de Minister van Marine, alvorens op de gemaakte bedenkingen te antwoorden, zegt der Vergadering dank voor de welwillende gevoelens, jegens hem aan den dag gelegd. Dit te erkennen is eene behoefte voor zijn hart, en zal hem tot spoorslag strekken om op den door hem gevolgden weg voort te gaan. — Wat nu de voordragt betreft, zegt Zijne Exc. dat de bezuinigingen uitsluitend op de administratiekosten zijn gevonden; intusschen is het niet alleen om het uitgedrukte verlangen der Kamer, maar ook uit eigen overtuiging, dat het etablissement van Hellevoetsluis onder Rotterdam gebragt is. Daarbij is niet ligtvaardig gehandeld, zoo veel mogelijk heeft men ambtenaren gepensioneerd en de werklieden zijn grootendeels overgeplaatst. Z. Exc. kon intusschen de verzekering geven, dat hij deel neemt in de verliezen die de suppressie zal veroorzaken, en geeft als man van eer zijn woord, dat hij alle mogelijke voordeelen aan Hellevoetsluis zal verleenen. Z. Exc. betoogt verder, dat er geen gebrek aan activiteit bij zijn departement heerscht. Tot staving hiervan komt de Minister op al hetgene gedurende de achttien maanden dat hij aan het bewind was tot stand is gekomen; alle maritieme etablissementen en voorraadmagazijnen zijn behoorlijk voorzien; belangrijke koopen van constructiehout zijn geschied; eene nieuwe organisatie der werven is tot stand gekomen, welke aanmerkelijke bezuiniging oplevert; de jagten zijn afgeschaft, hetwelk mede besparing oplevert; periodieke inspectien van alle in dienst zijnde schepen hebben plaats gehad; er is eene nieuwe organisatie gemaakt voor het vaste corps zee-officieren en officieren van gezondheid; exercitie-eskaders zijn met vrucht uitgezeild; de aflossing der stations in Oost en West gaat geregeld voort; de geldelijke administratie is tot de meeste duidelijkheid gebragt; de schepen zijn in goeden staat en wèl gewapend; de manschap is goed geoefend enz. Wanneer dit alles waar is, dan gelooft Z. Exc. dat bezwaren van minderen aard moeten vervallen, en vertrouwt dan ook dat het hoofdstuk de goedkeuring der Kamer moge verwerven.

Niemand meer het woord vragende worden de beraadslagingen voor gesloten verklaard, en bij hoofdelijke omvraag het ontwerp aangenomen met 44 tegen 7 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Anemaet*, *Duymaer van Twiss*, *Bruce*, *Warin*, *Schooneveld*, *van Goltstein* en *Menso*.

De Vergadering wordt hierna verdaagd tot den volgenden morgen ten 11 ure.

— In de zitting van gisteren is ingekomen een adres van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, houdende finantiële beschouwingen, als mede een adres van grondeigenaren uit Noord-Braband, nopens eene belasting op de inkomsten.

De President stelt voor, deze stukken aan de Commissie voor de verzoekschriften te zenden.

De heer *Bruce* zegt het regt ten volle te eerbiedigen, bij de Grondwet aan ieder ingezeten toegekend, om zich bij request aan de Kamer te wenden; doch tot dat einde moeten zoodanige requesten ook een bepaald verzoek inhouden. Alle stukken, welke sedert zoo langen tijd reeds van den heer *van der Tuuk* zijn ingekomen, behelzen echter niets anders dan beschouwingen, meerendeels van weinig belang. Zij behooren dus niet aan de Commissie te worden toegezonden, en de redenaar stelt voor daaromtrent over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *den Tex* acht het gevaarlijk de conclusie van den vorigen redenaar aan te nemen. Elk die zijne beschouwingen aan de Kamer mededeelt verlangt dat daarop, bij de behandeling van aanhangig zijnde ontwerpen, regard worde geslagen. Hij beschouwt het dus als ongeraden, zonder de inlichting der Commissie, eenige beslissing te nemen.

De heer *Warin* is het met beide de sprekers eens. Hij moet den laatsten redenaar toegeven, dat het gevaarlijk zou wezen, dadelijk omtrent adressen over te gaan tot de orde van den dag. Men zou door den vorm misleid kunnen worden. *Van der Tuuk* heeft echter reeds sedert zoo vele jaren stukken aan de Kamer toegezonden, doch nooit is bevonden dat er iets goeds in was. Men zou dus de Commissie zonder nut moeijelijkheid en tijdverlies veroorzaken. De spreker wil het niet als algemeenen regel aangenomen hebben, wanneer adressen geen verzoek inhouden, daaromtrent dadelijk over te gaan tot de orde van den dag, doch omtrent de stukken van *van der Tuuk* ondersteunt hij zoodanige conclusie.

De heer *van Rappard* ziet geen het minste bezwaar in het nemen van dit besluit, aangezien art. 159 der Grondwet wel van verzoeken, maar niet van beschouwingen spreekt.

De heer *Luzac* betoogt, dat men op de enkele aankondiging van een ingekomen stuk niet kan beoordeelen of het van belang is. De Commissie tot de verzoekschriften is belast om eene conclusie voor te stellen. Het zou hoogst gevaarlijk zijn dadelijk nopens een adres over te gaan tot de orde van den dag, zonder behoorlijk ingelicht te zijn.

De heer *Schooneveld* is van dezelfde meening. Wanneer de Commissie zal beslist hebben dat het ingekomen stuk geen verzoek bevat, dan zou men kunnen overgaan tot de orde van den dag. Door dit dadelijk te doen, zou men te uitgebreide magt geven aan den Voorzitter, die ook in andere gevallen zou kunnen voorstellen omtrent meer belangrijke stukken over te gaan tot de orde van den dag.

De heer *Bruce* zegt hoe het geen betoog zal behoeven, dat hij met zijn voorstel slechts bepaald op het oog heeft gehad de stukken van *van der Tuuk*. Gelijk besluit is gisteren genomen omtrent een brief van denzelfden adressant, die verlangde in de Kamer toegelaten te worden, waaromtrent men dadelijk is overgegaan tot de orde van den dag. Ook thans stelt hij zulks voor, daar al die beschouwingen van *van der Tuuk* tot niets leiden, en de tijd der Kamer te kostbaar is om zich daarmede bezig te houden.

De heer *Kniphorst* herinnert, dat de Kamer bijeen geroepen is om te beraadslagen over het ontwerp van adres; hij stelt dus voor de discussie over de conclusie der Commissie uit te stellen.

De heer *Bruce* zegt dat zijne bedoeling, met het gedane voorstel, is geweest de Kamer tijd te doen winnen. Vermits dit doel nu door een uitstel gemist wordt, zoo trekt hij dat voorstel weder in.

Dien ten gevolge wordt besloten beide ingekomen adressen aan de Commissie tot de verzoekschriften te zenden.

Deze brengt verslag uit:

I. Bij monde van den heer *de Monchy*, op een stuk van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, houdende mededeeling van een nieuw finantieel plan, tot redding van het Vaderland. — De Commissie stelt voor dit stuk ter griffie neder te leggen.

De heer *van Rijckevorsel* bestrijdt deze conclusie, en vermeent dat, na al hetgene zoo even is voorgevallen, omtrent het stuk moet overgegaan worden tot de orde van den dag.

De heer *van Goltstein* deelt in dit gevoelen niet. De Kamer heeft geen besluit genomen. Integendeel is het steeds de gewoonte, wanneer er stukken inkomen betrekkelijk aanhangige voordragten, die ter griffie neder te leggen. Het komt hier niet aan op eene waardering wat in die stukken vervat is. Het is alleen de vraag, of een lid eenig nut uit die beschouwingen zou kunnen trekken. Vermits er nu niets zoo goed is, of er is ook eene slechte zijde aan, zoo is ook niets zoo slecht, of er kan iets goeds in wezen. Men handelt dus zeer consequent, door in geene waardering van het stuk te treden, maar op den aard daarvan te zien, en het dus ter griffie neder te leggen.

Aangezien er verschil van gevoelen bestaat, zoo wordt de conclusie der Commissie in hoofdelijke omvraag gebragt en met 42 tegen 8 stemmen goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd de heeren *Buma*, *van Akerlaken*, *Warin*, *van Rappard*, *van Rijckevorsel*, *Faber van Riemsdijk*, *Hooft* en *Bruce*.

Nog brengt de Commissie verslag uit:

II. Bij monde van den heer *Tresling*, op een adres van *J. L. Heijermans*, te Rotterdam, houdende klagten over bekrompen toelagen aan de Joodsche geestelijkheid, en in verband daarmede het doelloze betoogende van het Israëlitische seminarium te Amsterdam. Hij dringt er op aan, dit request aan den Minister van Hervormde en andere Eerediensten te zenden. — De Commissie ziet voor dit laatste geene gronden, en stelt alleen voor het request ter griffie neder te leggen, waartoe ook wordt besloten.

[Het adres bevat hoofdzakelijk dat aan de Joodsche geestelijkheid zeer karige wedden, en aan hare weduwen in het geheel geene pensioenen van den Lande zijn toegekend; dat de meeste Joodsche gemeenten van leeraren zijn verstoken; dat de Staat evenwel, in 1842 en 1843, *f* 24,000 heeft verstrekt aan het Israëlitisch seminarium te Amsterdam, eene overtollige inrigting, dewijl bij het oude Bys Hammidrosch en het Athenæum aldaar, zoo als bij de respective Israëlitische armen en plaatselijke ondermeesters-scholen, beter en met mindere uitgaven rabbijnen en godsdienstonderwijzers kunnen worden opgeleid; dat studenten van het seminarium, na als rabbijnen gegradueerd te zijn, voor 's Lands geld, naar Duitschland worden gezonden, om daar hunne bekwaamheden te volmaken; dat omtrent de aangelegenheden der Joodsch Nederlandsche kerk vele kwade practijken plaats grijpen, enz. De adressant weet, dat het bestaan of het afschaffen van het seminarium van Z. M. den Koning afhangt, maar hij verzoekt aan Hun Ed. Mog., wegens de grondwettige gelijkstelling der rabbijnen en hunne weduwen, in het genot van toelage en pensioenen, met de geestelijkheid van andere gezindheden, billijke voorzieningen daar te stellen.]

De Voorzitter verklaart hierna de beraadslagingen geopend over het adres-ontwerp, in antwoord op de door Z. M. gedane mededeeling, betreffende het overlijden van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau.

Geen der leden het woord vragende, gaat men dadelijk ter stemming over.

Van de 49 tegenwoordig zijnde leden verklaren zich 47 vóór het adres en 2 stemmen tegen. (De heeren *van Dam van Isselt* en *Corver Hooft*.)

Het adres zal alzoo aan de Eerste Kamer worden verzonden, om, na goedkeuring, den Koning aangeboden te worden.

Vervolgens worden de beraadslagingen gehouden over het hoofdstuk litt. A, Departement van Finantien.

De heeren *de Monchy* en *den Tex* hebben aangedrongen op eene herziening van het handelsstelsel. Laatstgemeld lid verlangde in de groote handelsteden eene administrative scheiding tusschen de in- en uitgaande regten en accijnsen. Hij koestert de hoop, dat de Regering al hetgene tot het gebied der mogelijkheid behoort zal aanwenden, om al wat den handel belemmert uit den weg te ruimen.

De heer *van Dam van Isselt* dringt aan, dat in het departement van finantien doeltreffende veranderingen worden gebragt, alleen door een Minister die bekend is met het geheel organismus van dat departement. Hij meent dat hij, uit een finantieel en staatkundig oogpunt, zijne stem aan deze voordragt niet geven mag. Uit een finantieel oogpunt, namelijk, omdat hij de plaats des tijdelijken Ministers zou wenschen vervuld te zien door een man die zijne bepaalde studie van de finantien had gemaakt. Meer dan eene oppervlakkige kennis van finantien is noodig om het geheele organismus van dit departement en al de daaraan verbonden takken van bestuur te omvatten. Uit een staatkundig oogpunt, omdat hij geen *votum* van vertrouwen kan schenken aan den Minister, die nu belangrijke bezuinigingen invoert, nadat hij er zich vroeger zoo zeer tegen had verklaard; den Minister die verklaart voorstander te zijn van de behoudende beginselen, terwijl alles verbetering, herstel en herziening eischt. Hij beschouwt zulk een staatsdienaar als niet op de hoogte, om goeden raad aan de Kroon te geven. De spreker dringt ten slotte op eene verandering in ons staatsverdrag aan, ingerigt naar de wenschen en behoeften der Natie.

De heer *van Panhuys* verlangt, door den Minister te worden ingelicht, met betrekking tot het fonds der 2 per cents kwade posten op de grondbelasting, als mede van het gebruik, hetwelk in de laatste jaren van dat fonds is gemaakt.

De heer *van Goltstein* erkent, dat in het wetsontwerp gewigtige hervormingen zijn tot stand gebragt, welke tot belangrijke uitkomsten hebben geleid. Hij zegt dat de zucht tot vereenvoudiging en bezuiniging, welke in dit hoofdstuk doorblinkt, voor hem genoegzame redenen oplevert om daarvoor te stemmen.

De heeren *Bruce* en *Gevers* vermeenen, dat alle ondergeschikte beschouwingen thans moesten zwichten voor de groote belangen des Vaderlands; dat het niets zou afdoen, of men thans een onderdeel van de begrooting, waarop trouwens vele bezuinigingen zijn ingevoerd, wilde afstemmen; dat men zich gereed moet maken tot grondige behandeling van de wet, waarvan de redding des Lands afhangt; dat dit moet geschieden kalm en eendragtig.

Z. Exc. de Minister van Finantien *ad interim* verdedigt de voordragt. Hij zal de aanmerkingen van den spreker uit Gelderland, van meer persoonlijken aard, die aan de zaak vreemd zijn, met stilzwijgen voorbij gaan.

Met betrekking tot de slagtoffers der dezer dagen gemaakte bezuinigingen, zegt Z. Exc., dat hij het zich als een heiligen pligt heeft voorgeschreven, bij iedere nieuwe benoeming, uitsluitend te letten op de lijst der ontslagen ambtenaren, en mitsdien niemand aan te stellen, dan nadat hij zich overtuigd zal hebben, op die lijst geen daartoe geschikten persoon te hebben kunnen vinden.

Z. Exc. zeide voorts, dat nog in deze Zitting de wijzigingen in de handelswetgeving zouden worden aangeboden, en eindigde met te wijzen op de noodzakelijkheid, om de Regering de handen niet door ondergeschikte inwendige vraagstukken te belemmeren, daar de groote belangen van den handel en de nijverheid, in verband met de gebeurtenissen die daarin dagelijks elders plaats hebben, zoo zeer de aandacht der Regering vorderden.

De wet in omvraag gebragt zijnde, is met eene meerderheid van 49 tegen 1 stem (die van den heer *van Dam van Isselt*) aangenomen.

Hierna is de vergadering gescheiden tot aanstaanden donderdag ten twaalf ure.

— Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden wordt heden nacht uit Berlijn in deze residentie verwacht.

— Bij het ministerie van finantien is ontvangen en in de schatkist gestort, van N. N. te Rotterdam, *f* 552.

— Bij besluit van den 21 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden de thans bestaande kamer van koophandel en fabrijken te Venlo te ontbinden, onder dankbetuiging aan hare leden voor de tot hiertoe bewezen diensten als zoodanig, en eene nieuwe kamer van koophandel en fabrijken te Venlo daar te stellen, tot leden van welke kamer, bij hetzelfde besluit, benoemd zijn de heeren *A. J. Goossens*, *J. Mattousch*, *C. Gudden*, *M. A. Custers*, *M. van Meijel*, *L. Ariens*, *E. Mulder*, *F. op den Oordt* en *H. Lampe*.

Bij besluit van denzelfden dag heeft Zijne Majesteit benoemd:

Tot wethouder der stad Zaandam, *C. van de Stadt*, lid van den stedelijken raad, in plaats van *J. Simonsz*, aan wien vroeger eervol ontslag is verleend; tot bur-

gemeester der stad Goes, mr. *J. C. van der Meer Mohr;* in plaats van wijlen *J. H. Verschoor van Nisse;* tot secretaris der stad IJsselstein, *F. A. Koelensmid*, thans wethouder aldaar, in plaats van wijlen *W. F. L. Lapidoth;* tot wethouder der stad Franeker, *J. Telting*, lid van den raad aldaar, in plaats van wijlen *M. G. de Boer*, en tot secretaris der grietenij Kollumerland en Nieuw Kruisland, mr. *J. J. Bolman*, in plaats van wijlen *H. G. de Jongh.*

Bij hetzelfde besluit heeft Zijne Majesteit, op het daartoe door hen gedaan verzoek, eervol ontslag verleend aan *J. Cornelisz. de Groot*, als burgemeester der gemeente Marken; aan *H. Berckhout*, als burgemeester en secretaris der gemeenten Zwaag en Nibbixwoud, en aan mr. *A. Telting*, als secretaris der stad Franeker.

Bij besluit van den 13 dezer heeft Zijne Majesteit tot burgemeester der gemeente Winschoten, ter vervulling van de aldaar door de gewone aftreding met den 2 januarij 1844 te ontstane vacature, benoemd mr. *H. J. Engelkens.*

Bij besluit van den 20 dezer heeft Zijne Majesteit aan *N. van Voorthuysen*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als polderschout en poldersecretaris der gemeente Abcoude en Baambrugge, in de provincie Utrecht.

Bij hetzelfde besluit zijn door Z. M. benoemd:

Tot hoogheemraad van Maasland (Noord-Braband), *B. de Kadt*, ten gevolge van aftreding; tot hoogdijksheemraden van het Oud Land van Altena (Noord-Braband), *H. van der Colff* en *A. N. J. Hanedoes en Almkerk*, beiden ten gevolge van aftreding; tot gezworen van den polder den Ouden Appelaar, gemeente Fijnaart (Noord-Braband), *J. Lz. van Dis*, in plaats van *J. Mz. van Dis*, overleden; tot heemraden in het dijk- en polderbestuur van Hattem (Gelderland), *W. Neppelenbroek*, in plaats van *E. Muller*, overleden, en *J. van Werven*, in plaats van *L. Horst*, eervol ontslagen; tot dijkgraaf, secretaris en penningmeester van den Elderspolder en Meeuwen Gors, onder Hoogvliet (Zuid-Holland), *P. Eenhoorn*, in plaats van *B. van Kralingen*, overleden; tot heemraad van gemelden polder, *A. van Kralingen;* tot dijkgraaf van het Nieuwland van Goidschalxoord, genaamd de Bosschen (Zuid-Holland), *G. Vink*, in plaats van *K. Schelling*, overleden; tot heemraad van gemelden polder, *R. Schelling;* tot heemraad van den polder Zuidland (Zuid-Holland), *H. van Dijk*, in plaats van *D. van Rij*, overleden; tot polderschout en poldersecretaris der polders onder de gemeente Abcoude en Baambrugge (Utrecht), *J. J. van Voorthuysen*, in plaats van *N. Voorthuysen*, eervol ontslagen; tot heemraad van het 7de dijksdistrict van Overijssel, *H. A. D. J.* baron *van Haersolte*, in plaats van *J. B. Helmich*, eervol ontslagen; tot lid van het dijksbestuur van den Ouden Lindedijk (Vriesland), *J. W. de Ruiter*, ten gevolge van aftreding, en tot overste schepper van het Zijlvest der drie Delfzylen (Groningen), voor de jaren 1844—1846, *G. Geerts Poelman.*

Bij besluit van den 19 dezer heeft Z. M. tot tweeden luitenant bij de 1ste compagnie van het bataillon rustende schutterij, in het 4de district der provincie Zuid-Holland, benoemd *A. M. Vroeg.*

Door Zijne Majesteit zijn, bij verschillende besluiten, aan den gepensioneerden luitenant-kolonel der artillerie *P. W. Kuypers*, den gepensioneerden kapitein der artillerie met rang van majoor *C. H. Meijer*, den gepensioneerden kapitein der infanterie *L. Kuytenbrouwer*, mitsgaders den gepensioneerden kapitein van den transporttrein *A. L. B. W. van Oijen*, vergunning verleend tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het wapen of het corps waartoe zij respectivelijk hebben behoord.

Bij besluit van den 21 dezer zijn door Zijne Majesteit benoemd:

Tot generaal-majoor, directeur in de eerste artillerie-directie, belast met de functie van directeur van de metaal-geschutgieterij te 's Hage, de kolonel *M. H. Steenberghe*, commandant van het 1ste regement artillerie; tot kolonel en commandant van het 1ste regement artillerie, de luitenant-kolonel *J. K. van Rappard*, van het 2de regement artillerie, en tot luitenant-kolonel, de majoor *J. van Roosendaal*, van het 2de regement artillerie.

Bij het 1ste regement artillerie, tot majoor, de kapitein der 1ste klasse *W. C. Verniers van der Loeff*, van het 2de regement artillerie.

Bij het 3de regement artillerie, tot kapitein der 3de klasse, de 1ste luitenant *A. Benthien*, van het 1ste regement artillerie.

Men wil ook dat aan den 1sten plaats-majoor te 's Gravenhage, *Ter Linde*, door den Koning de rang van kapitein is verleend.

Bij verschillende besluiten, dezer dagen door Zijne Exc. den Minister van Oorlog genomen, zijn tot adjudanten benoemd: bij het 4de regement infanterie de tweede luitenant *E. K. Hamming;* bij het 6de regement infanterie de tweede luitenant *H. A. Hamming*, en bij het 3de regement dragonders de eerste luitenant *G. A. Hamming.*

— Van wege den Minister van Justitie, *ad interim* mede belast met de functien van Minister van Financien, is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 november 1843 tot en met den 19 dezer, per mud zijn geweest als volgt: tarwe *f* 7, 25½, rogge *f* 5, 06, boekweit *f* 4, 89, gerst *f* 4, 10, haver *f* 2, 40 en ongepelde spelt *f* 2, 94, en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand januarij eerstkomende zijn gesteld per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1 en vrij, rogge 50 *c.* en vrij, boekweit 75 *c.* en vrij, gerst en mout 50 *c.* en vrij, haver *f* 1 en vrij, en ongepelde spelt 75 *c.* en vrij.

— De Minister van Marine heeft ter kennis gebragt van alle zeevarenden en daarbij belanghebbenden, dat, ten gevolge van het geplaatst zijn eener zwarte ton aan de westpunt van den rug van het Balgzand, in het vaarwater de Balg, liggende op de merken: de toren van Kijkduin, W.; de toren van Hypolitushoef op Wieringen, Z. ¼ O.; de toren van het Oude Schild op Texel, N. ¼ W.; de kaap op het Oostereind van Texel, N. N. O. ¼ O., per miswijzend kompas, in eene diepte van 6 el met hoog water, de zoogenaamde zwarte ton van Malzwin zal worden opgenomen.

— De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt heeft aan alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om zich als officier van gezondheid der 3de klasse voor de dienst der zeemagt te verbinden, verwittigd, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en, na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem Inspecteur, aan zijn bureau te 's Gravenhage, in het locaal des magazijns van geneesmiddelen, Voorhout, wijk I, n.° 327, behooren aan te melden, met overlegging der nagenoemde bewijzen, als: 1°, eene geboorte-acte, ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 24 jaren; — 2°, een bewijs van ongehuwd te zijn; — 3°, een bewijs van voldane dientpligtigheid aan de nationale militie; — 4°, een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de regering hunner woonplaats; — 5°, een bewijs van geschiktheid voor de militaire dienst, af te geven door den eerst aanwezenden officier van gezondheid bij het garnizoen in hunne woonplaats, of in het naastbijgelegen garnizoen; — 6°, bewijzen van genoten onderwijs in de voorbereidende school-wetenschappen, waartoe onderanderen behooren: *a*, de grammaticale gronden der nederduitsche en fransche talen, zoodat de aspirant uit deze talen wederkeerig en met vaardigheid, zoowel schriftelijk als mondeling, moet kunnen overzetten; *b*, de grammaticale gronden der latijnsche taal, en het verstaan van gewoon proza in die taal, en *c*, de rekenkunde, vooral de leer der gewone en tiendeelige breuken en derzelver toepassing op het metrieke stelsel van maten en gewigten, — en 7°, bewijzen van afgelegde examina als genees- of heelkundigen, of van regelmatig in die vakken volbragte studien. Na overlegging van welke bewijsstukken hun de gelegenheid zal worden verschaft om aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht bewijzen hunner kennis in de voorbereidende school-wetenschappen te geven, en daarna in een examen bewijzen van voldoende bekwaamheid in de genees- en heelkundige wetenschappen voor de verlangde betrekking af te leggen. — Tot narigt der belanghebbenden dient voorts, dat de bevordering tot hoogere rangen onder de officieren van gezondheid der zeemagt, na drie jaren in eenen rang te hebben gediend, plaats heeft ten gevolge van een nader voor den hoogeren rang af te leggen examen, en dat aan de betrekking van officier van gezondheid der 3de klasse bij de zeemagt de volgende voordeelen zijn verbonden: 1°, een activiteits-tractement van *f* 700 's jaars, wanneer men aan boord, of, ter verdere uitbreiding der wetenschappelijke kennis, aan 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht geplaatst is; 2°, een non-activiteits tractement van *f* 500 's jaars, wanneer men niet aan boord noch bij de gemelde kweekschool geplaatst is; 3°, een tafelgeld en toelage, vastgesteld voor de officieren van gezondheid der marine naar gelang hunner diensten binnengaats, — in zee of in de Oost- of West-indiën, waaromtrent de belanghebbenden, des verkiezende, nadere inlichtingen bij hem Inspecteur kunnen bekomen, en 4°, de rang van tweede luitenant bij het corps mariniers.

ROTTERDAM den 25 december.

De inrigting der groote zaal in de woning van den heer Directeur der Marine tot eene rouwzaal is nu sedert eergisteren geheel voltooid. De daarin geplaatste lijktroon is gedrapeerd met zwart fluweel, met witte voering en zilveren ornamenten. Achter tegen den opstand, waarop het verhemelte rust, bevindt zich het in goud en zilver gedrapeerd koninklijk wapen, met zwart krip overtogen. De vier trappen welke toegang geven tot de plaats waar de lijkkist staan moet, zijn met zwart en zilver bedekt. Voor den troon rust, op een piedestal in zwart met zilver, de koninklijke kroon, op een rood fluweelen kussen, met goud galon en afhangende kwasten.

Vier groote zilveren kandelabers, op de vier hoeken van den lijktroon, van onderen met krip overtogen, en met zilveren doodshoofden, en twee geheel met krip overtogen grootere kandelabers, in de andere hoeken der zaal, dragen in alles twee en zeventig waskaarsen.

Daar de bouworde der zaal, eene der grootste in ons Vaderland, ernstig en tevens sierlijk is, met eene kolonade en kroonlijst van de Corinthische bouworde, verder geheel en al wit, met een boogsgewijze, met arabesken voorzien plafond, heeft zij thans een bijzonder indrukmakend en eerbiedwekkend voorkomen.

Uit het onder 's Gravenhage medegedeeld programma der begrafenisplegtigheid blijkt genoegzaam op hoedanige wijze de overbrenging van het stoffelijk overschot des voormaligen Konings van hier geschieden zal. In den omtrek van 's Rijks werf zijn houten casernen, tot ontvangst van ruim tweehonderd man cavalerie, die, tot escorte, uit de residentie verwacht wordt, opgeslagen. Het geschut op de werf zal door de mariniers bediend worden. Verder vermelden wij als gerucht dat, zoodra de stoomschepen, aan welke het overbrengen van het lijk en gevolg is toevertrouwd, alhier gearriveerd zijn, Z. M. en de Prinsen, na daarvan te zijn verwittigd, zich *incognito* herwaarts zullen begeven, en kort daarop naar 's Gravenhage terugkeeren.

In een Hamburgsch blad van den 21 dezer leest men, dat kapitein *Brown*, van de Hulsche stoomboot *Hamburg*, gerapporteerd had, voor den mond der Elve eene der genoemde nederlandsche stoomschepen achter zich gezien te hebben, en een volgend nummer van dat zelfde blad houdt in dat de CURAÇAO werkelijk des avonds van gemelden dag aldaar aangekomen is, met bijvoeging tevens, dat van de ontvangst van het lijk uit Berlijn tot op dien tijd nog niets was vernomen. Ook wegens het overbrengen daarvan uit de pruissische residentie zijn nog geene stellige nadere berigten ontvangen. Sommige Berlijner bladen willen weten dat Z. M. verscheiden liefdadige instellingen aldaar edelmoedig heeft bedacht.

— De minister van Staat, lid van de Tweede Kamer, graaf *van den Bosch*, heeft zeer onlangs in het licht gezonden een *Vervolg van het Onderzoek naar de Beginselen, waaraan de bezuinigingen en hoogere belastingen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor 1844 en 1845 voorgedragen, behooren getoetst te worden*, enz. Onder al het gewigtige, in dit geschrift vervat, verdient, dezer dagen misschien inzonderheid, de aandacht welligt niet het minst wat de schrijver zegt wegens het algemeen wantrouwen, dat ten aanzien der Regering schijnt te bestaan, en haar in vele harer handelingen belemmert. „Dat wantrouwen (dus leest men bl. 44) is veelal het gevolg van het ongelukkig oogpunt, waaruit men de handelingen van het *vorig Gouvernement* heeft doen beschouwen. Vele, deels ongegronde, deels zeer overdreven beschuldigingen zijn tegen hetzelve ingebragt, gelijk daar zijn die eener onredelijke volharding in het schikken der zaken met België, geldverspillingen, geheime uitgaven en wat niet al?"

De schrijver wil niet beweren dat de vorige Regering geene misslagen zou hebben begaan. Zelfs het beste Gouvernement begaat die, omdat het uit feilbare menschen is zamengesteld, en het veel gemakkelijker is de zaken na, dan vóór hare uitkomst te beoordeelen.

Maar, dus vervolgt hij iets verder: „die den goeden naam van iemand, dikwerf de vrucht van een geheel wèl besteed leven, krenkt, zonder daartoe bevoegd of geregtigd te zijn, verraadt eene groote mate, zoo al niet van laaghartigheid, dan toch van ligtzinnigheid. — Daarom zal men het ook in mij niet misbillijken dat ik datgene ophelder en toelicht, ten aanzien der handelingen van het vorig Bestuur, wat mij meer bijzonder bekend is, en dwalingen weêrspreek, die ik aantoonen kan ongegrond te zijn."

En hierop volgen dan nu deze alleropmerkelijkste zinsneden, ten aanzien der volharding in het schikken der zaken met België:

„Reeds bij eene vroegere gelegenheid, namelijk in het geheim commité bij de beraadslaging over het tractaat met België gesloten, heb ik mij beroepen op alle Ministers des Konings, in dat commité-generaal tegenwoordig, en gevraagd of iemand hunner in de retro-acta, door hunne voorgangers hun nagelaten, een eenig bewijs had aangetroffen, dat ooit een Minister van het vorig Bestuur het voormalig geëerbiedigd Hoofd van den Staat had aangeraden, eene eindschikking met België te verwerpen, of te vertragen? en of het Z. Exc. den Minister van Buitenlandsche Zaken en de Ministers, die het jongste tractaat met België hadden gesloten, niet uit de retro-acta van het departement van buitenlandsche zaken was gebleken, dat de voormalige minister van gemeld departement, de heer *Verstolk van Soelen*, bij iedere gelegenheid, op eene spoedige beëindiging dier geschillen had aangedrongen, en de onderhandelingen deswege met die energie en bekwaamheid bestierd, dezen kundigen staatsman zoo eigen; en waaruit ik dan ook, reeds destijds, met regt vermeende te kunnen afleiden, dat ik in deze zaak, noch mij zelven, noch mijne voormalige ambtgenooten had te verdedigen, en derhalve met onpartijdigheid het gebeurde zelve kon en mogt beoordeelen. Ik bragt bij die gelegenheid verder ter kennis mijner medeleden, dat reeds in 1834 een tractaat te Weenen was gesloten geweest, en door den heer *Verstolk van Soelen* benevens de overige onderhandelaars *definitivelijk geteekend*, waarbij het Nederlandsch Gouvernement *alle* de van hetzelve verlangde offers gebragt had; onder de voorwaarde alleen, dat ook aan Nederland zouden worden *gewaarborgd*, alle de regten en voordeelen bij dat tractaat aan hetzelve toegekend; en zulks, om voor te komen, dat niet andermaal de toetreding van het Nederlandsch Gouvernement en de aangeboden consessien zouden worden misbruikt, om hetzelve tot nieuwe opofferingen te verpligten, gelijk zulks, bij het aannemen der eerst door de Conferentie van Londen voor onherroepelijk verklaarde schikkingen, het geval was geweest. Eene voorzorg, waarvan de latere uitkomst maar al te zeer de noodzakelijkheid heeft doen zien.

„Ik heb bij die gelegenheid Hun Ed. Mogenden almede de redenen doen kennen, waarom de Mogendheden zich aan de uitvoering van dat tractaat hadden onttrokken, en waarom voor als nog het belang van den Staat het verbood, die redenen opentlijk bekend te maken. Datzelfde belang van den Staat verbiedt mij ook thans hier opentlijk te herhalen, wat ik destijds deswege in commité-generaal heb medegedeeld, evenzeer als hetgene ik toen heb gezegd van de zending van den graaf *van Orloff* en van de reden, waarom dezelve van geen gevolg heeft kunnen zijn."

„Geen lid der Regering (zegt de Graaf verder), evenmin eenig lid der Kamer, heeft de daadzaken door mij aangevoerd destijds wedersproken; trouwens, zij konden niet weêrsproken worden, daar zij berusten op de bescheiden in 's Gouvernements archieven voorhanden; en zijn die daadzaken, door mij opgegeven, onmiskenbaar waar, dan ook is het verwijt eener *redelooze volharding* van het vorig Bestuur onverdiend; en het is dan aan een ongelukkigen zamenloop van omstandigheden te wijten, dat de verëvening van het verschil met België niet vroeger heeft plaats gehad."

Omtrent de overige genoemde punten, gelijk ook omtrent de andere gewigtige onderwerpen, door den Graaf behandeld, moeten wij naar het geschrift zelf verwijzen.

— Uit den Utrechtschen Studenten-Almanak voor 1844 blijkt, dat het getal der aan die Hoogeschool studerenden bedraagt 350, als: in de wis- en natuurkunde 16, in de godgeleerdheid 104, in de regtsgeleerdheid 137, in de letteren 19 en in de geneeskunde 74; daarenboven zijn aldaar ingeschreven, doch elders studerende 13, als: in de wis- en natuurkunde 1, in de godgeleerdheid 3, in de letteren 4 en in de geneeskunde 5.

Volgens den Amsterdamschen Studenten-Almanak voor het jaar 1844, is het getal der studenten aan het Athenæum Illustre en de onderscheiden Seminaria aldaar als volgt: aan het Athenæum Illustre 121, aan het Kon. Luthersch Seminarium 7, aan het Seminarium der Doopsgezinden 22 en aan dat der Remonstranten 5, te zamen 155.

— Uit de aankondiging, onder de advertentien opgenomen, blijkt dat de dienst op den spoorweg van Amsterdam naar Utrecht nog op den 28 dezer maand zal worden geopend. Er zijn voorloopig drie tusschenstations op den weg gevestigd, Abcoude, Nieuwersluis en Breukelen. Even als op den Haarlemmer spoorweg zijn er drie klassen van rijtuigen voor het transport van personen ingerigt. De prijzen voor het geheele traject tusschen Amsterdam en Utrecht zijn gesteld: in de rijtuigen der 1ste klasse *f* 1, 80, in die der 2de *f* 1, 40, en in die der 3de *f* 0, 90.

— Uit Amsterdam schrijft men den 23 dezer: In den afgeloopen nacht, omstreeks 3 ure, is alhier ten huize van den hoedenmaker *G. Schröder*, in de Warmoesstraat, tusschen de Wijde en Enge Kerksteeg, n.° 64, een brand ontstaan, welke weldra hevig is toegenomen, en waardoor het boven-achtergedeelte van het huis, uitkomende op het Oude Kerkplein, is uitgebrand en het voorste gedeelte, in de Warmoesstraat, zwaar beschadigd is. De aanwezige goederen op het magazijn, eene aanmerkelijke hoeveelheid hoeden, zijn alle verbrand; de vrouw van den bewoner, welke van hare bevalling nog niet hersteld was, en onder het verbrande gedeelte sliep,

benevens de heer *Dames*, aldaar ten huize inwonende en ziek te bed liggende, zijn door den bewoner gered. Hoezeer het achtergedeelte van het gebouw, waar de brand is ontstaan, kort na het uitbarsten daarvan is ingestort, hebben er echter geene persoonlijke ongelukken plaats gehad. Negentien spuiten zijn in werking geweest, en ten 7 ure was men den brand meester.

— In de Javasche Couranten tot den 20 september vindt men het volgende:

Krachtens eene spetiale magtiging, daartoe van wege den Koning verleend, is door Zijne Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, bij besluit van den 14 september 1843, n.° 1, de generaal-majoor titulair, directeur der genie en inspecteur der sappeurs, jonkheer *C. van der Wijck*, benoemd tot generaal-majoor, terwijl door genoemden Gouverneur-Generaal, krachtens diezelfde spetiale autorisatie, bij besluit van diezelfde dagteekening, n.° 2, aan den kolonel gouverneur ter westkust van Sumatra, *A. V. Michiels*, is toegekend de titulaire rang van generaal-majoor, buiten bezwaar van 's Lands schatkist.

Door gemelden Gouverneur-Generaal zijn benoemd:

Tot waarnemend resident van Tapanolie (Sumatra's westkust), de majoor der infanterie, *A. van der Hart*, onder toekenning van eervol ontslag uit zijne betrekking van adjoint bij den generalen staf; tot assistent-resident van Priaman, *M. A. Borgen*, laatstelijk assistent-resident van Indragirie, thans op wachtgeld; tot assistent-resident van Ayer Bangies, de secretaris *A. van der Ven*; tot assistent-resident van Mandheling, *T. J. Willer*, thans belast met de waarneming dier betrekking; tot secretaris der residentie Tapanolie, de controleur der eerste klasse, *L. A. Gallé*; tot secretaris der residentie Bantam, tevens vendumeester aldaar, *C. Castens*, eerste commies bij de directie der middelen en domeinen; tot vendumeester te Tagal, de secretaris dier residentie, *J. L. de Dieu Stierling*; tot kassier bij het vendu-departement te Samarang, *M. C. Engelman*, thans secretaris en boekhouder bij die administratie; tot ingenieur der tweede klasse van den waterstaat en 's Lands gebouwen te Soerabaya, *W. G. C. Geil*, thans ingenieur der derde klasse; tot fungerend gezworen landmeter der eerste klasse en taxateur van vaste goederen te Samarang, *W. Kraft*, ambtenaar van den waterstaat en 's Lands gebouwen aldaar; tot vendumeester te Modjokerto (residentie Soerabaya), de assistent-resident van die afdeeling, *H. A. Tromp*; tot lid der directie van het militair weduwen- en weezenfonds, de majoor der infanterie, *C. A. de Brauw*; tot controleur der derde klasse te Ayer Bangies, de reeds met de waarneming dier betrekking belaste commies aldaar, *J. J. Hoyer*; tot controleur der derde klasse ter beschikking van den Gouverneur van Sumatra's westkust, de commies *K. T. Stvman*; tot commies, belast met de administratie van 's Lands kas in de afdeeling Salatiga (residentie Samarang), *J. Nettekoven*, ambtenaar op wachtgeld; tot commies op het residentie-bureau te Tapanolie, de commies bij de controle der comptabiliteit ter westkust van Sumatra, *J. C. Baay*; tot tweeden commies op het bureau van den gouverneur van Sumatra's westkust, *J. Vijzelaar*, thans geëmploijeerd bij het departement der marine; tot commies ontvanger der inkomende en uitgaande regten en pakhuismeester te Siboghra, *J. J. Koopmans*, laatstelijk belast met die betrekking te Ayer Bangies, en tot surnumeraire ambtenaren ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's westkust, *P. L. van Bloemenwaanders*, tijdelijk geëmploijeerd bij 's Lands pakhuizen te Samarang, *A. Taunay*, geëmploijeerde ter algemeene secretarie, en *H. R. Quack*, geëmploijeerde ter griffie van het hoog geregtshof.

Bevorderd, bij het regement oostindische cavalerie, tot ritmeester, de eerste luitenant *G. A. L. Rijsterborgh*, en tot eerste luitenants, de tweede luitenant *F. Michiels*, met bepaling dat hij in zijne betrekking van instructeur bij den barissan van den Sultan van Madura zal continueren en mitsdien bij zijn regement voor memorie blijft gevoerd, en de tweede luitenant *D. J. Croon*, en bij de militaire administratie, tot betaalmeesters der tweede klasse, de aspirant-betaalmeester *J. J. van Emmerik*, en de aspirant-intendant *H. van der Sterre*.

Op verzoek gepensioneerd, de ritmeester van het regem. oostindische cavalerie, *H. Annes*.

Op verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen, de tweede luitenant van het personeel der artillerie, *H. H. D. Luyken*.

Op verzoek eervol uit 's Lands dienst ontslagen, de kassier bij het vendu-departement te Samarang, *P. G. H. van Raden*.

Op verzoek eervol ontslagen, de commies, belast met de administratie van 's Lands kas in de afdeeling Salatiga (residentie Samarang), *P. C. Sineck*.

Eervol ontslagen, uit hoofde van vertrek naar elders, het lid der directie van het militair weduwen- en weezenfonds, *M. L. Bonzet*, onder-intendant der tweede klasse bij de militaire administratie.

Eervol ontslagen, de gezworen landmeter der eerste klasse en taxateur van vaste goederen te Samarang, *W. L. Brocx*, benoemd ingenieur der derde klasse van den waterstaat en 's Lands gebouwen te Amboina.

Uit 's Lands dienst ontslagen, de opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur, *F. Colin*.

Ontslagen, het lid van de wees- en boedelkamer te Samarang, *C. A. G. Romswinckel*.

— De Engelsche brieven tot den 23 dezer behelzen niet veel belangrijk nieuws. Tegen het einde der Kersdagen zouden de Koningin en haar Gemaal denkelijk den hertog van *Wellington* op Strathfield Saye met een bezoek gaan vereeren. Het Hof zou gisteren den rouw over Z. M. den Graaf van Nassau, voor den tijd van elf dagen, aannemen. De Hertog van Bordeaux heeft Birmingham vrijdag verlaten. Naar men verzekerde was hem aangezegd dat de door hem gehouden levées, tot ontvangst van talrijke onderdanen eener geallieerde Mogendheid, het Engelsch Gouvernement niet aangenaam waren, en verwachtte men dien ten gevolge zijn spoedig vertrek uit Engeland. Donderdag avond heeft te Londen weder een hevige brand gewoed, waardoor eene fabrijk van vloerkleeden, in Northampton-square, toebehoorende aan den heer *Turner*, geheel is vernield, en verscheiden naburige huizen zwaar zijn beschadigd.

Den 22 dezer waren ter Beurs van Londen de 3 per cents geconsolideerden 96 en 1 achtste; de gereduceerden 96 en 3 vierden; Rusland 116; Spanje 5 per cents 20 en 1 vierde; dito 3 per cents 30 en 1 vierde a contant en 30 en 1 half voor rekening; Portugal 43 en 1 half; Brazilië 70; Mexico 31 en 7 achtsten, voor rekening; Columbia, ex Venezuela, 11 en 1 achtste; Venezuela 34 en 3 vierden; Holland 2½ per cents 55 en 3 achtsten; dito 5 per cents 99 en 3 achtsten, en dito 5 per cents, Oostindische leening van 1837, 98 en 3 vierden. De wissel op Amsterdam 12 en 3 en 1 vierde a 1 half; op drie maanden 12 en 4 en 3 vierden a 5, en op Rotterdam 12 en 5 a 1 vierde.

— Volgens de Parijsche brieven tot den 23 dezer, heeft de baron *Fagel*, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris van Z. M. den Koning der Nederlanden, den Koning der Franschen, in particuliere audientie, een brief van zijnen Souverein ter hand gesteld, tot mededeeling van het overlijden van Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van Nassau. Bij die gelegenheid zal het Hof den rouw voor een en twintig dagen aannemen, te beginnen met den 6 januarij aanstaande, tot en met den 26sten dier maand.

De gedenkschriften zijner Regering, waaraan de Koning sedert jaren werkte, zouden nu zoo ver gevorderd zijn, dat hij de zamenstelling van het alphabetisch register daarop aan een der attachés van het Kabinet heeft kunnen opdragen, die zich, naar men elkander verhaalt, verbonden zou hebben het kasteel niet vóór na den dood des Konings te verlaten. Acht maires van verschillende plaatsen, alle welke den Hertog van Bordeaux te Londen waren gaan begroeten, zijn bij koninklijke bevelschriften uit hunne posten ontslagen. Uit Algerië zijn gunstige tijdingen; de Gouverneur-Generaal heeft in het oostelijk gedeelte van dat wingewest het minzaamst onthaal gevonden, en *Abd-el-Kader* zou, met de hem nog overige zwakke cavalerie, naar de grenzen van Marokko geweken zijn. De Bey van Tunis had feestelijke aanstalten gemaakt om den Hertog van Aumale op zijne reis naar Algiers te ontvangen; hoewel de hoop daarop ijdel is geweest, bewijst zij echter zijne goede gezindheid. — Het Spaansch Congres heeft den 17den, met honderd en eene tegen acht en veertig stemmen, het rigten der bewuste boodschap aan de Koningin, wegens het gebeurde met den heer *Olozaga*, goedgekeurd. Denkelijk zou de heer *Martinez de la Rosa* tot gezant te Parijs benoemd worden. In de betaling der zes maanden renten van de 3 per cents schuldbrieven was, door een voorschot der Bank en van eenige handelhuizen, voorzien. Men schijnt in Spanje nieuwe onlusten te duchten; de Gematigde Partij zou, onderanderen, het huwelijk der Koningin met een Zoon van don *Carlos* willen doordrijven.

Eergisteren waren ter Beurs van Parijs de 5 per cents geconsolideerden 123 fr. 10 centimes a contant en 123 francs 25 centimes tegen ultimo; de 3 per cents 81 fr. 20 centimes a contant en 81 francs 40 centimes tegen ultimo; Napels 106 francs 60 centimes; Spanje werkelijke schuld 29; Holland 2½ per cents 56.

PRIJZEN der EFFECTEN *te Amsterdam den* 23 *December*:

						gebleven.
Nederlanden, Werkel. Schuld	a 2½	pCt.	55	a	55¼	55¼
dito dito	‚ 5	—	99¼	-	99¾	99½
Amortisatie Syndicaat	‚ 4½	—	94½	-	95¼	95
dito dito	‚ 3½	—	79½	-	80	79¾
Aand. Handel-Maatschappij	‚ 4½	—	133½	-	133¾	133⅝
Obligatien dito	‚ 4½	—		-		
Oostindische Leening 1837	‚ 5	—	99	-	99½	99¼
Aand. Arnhemsche Spoorw.	‚ 4½	—		-		
dito Haarlem dito	‚			-		
dito Hollandsche dito	‚			-		
dito Haarlemmer Meer	‚ 5	pCt.		-		
Frankrijk, Inschrijving	‚ 3	—		-		
Rusland, bij *Hope en Co.*	‚ 5	—		-		108
dito anno 1828—1829	‚ 5	—	107¼	-	107½	107⅝
Inschrijv. op het Grootboek	‚ 6	—		-		70½
dito Certificaten	‚ 6	—				
Obl. te Londen genegotieerd	‚ 5	—		-		
Cert. dito Hamburg Admin.	‚ 5	—		-		
Negotiatie 1831—1833	‚ 5	—	99¼	-	99½	99⅜
dito 1840	‚ 4	—	90¼	-	90¾	90½
dito bij *Stieglitz*,	‚ 4	—		-		
Pruissen, Negotiatie 1830	‚ 4	—		-		
Aandeelen 1832	‚ ... f			-		
Spanje, bij *Ardoin* 1835	‚ 5	pCt.	20¼	-	20½	20⅜
dito Onbepaald	‚ 5	—		-		
dito Coupons	‚			-		
Nieuwe	‚ 3	pCt.		-		
Deferred	‚			-		
Passive	‚			-		
Uitgestelde Schuld	‚			-		
Portugal, te Londen	‚ 2½	pCt.		-		
Oostenrijk, Weenerbank	‚ 5	—		-		
dito	‚ 4	—		-		
Metalliek	‚ 5	—		-		
dito	‚ 2½	—		-		
Aand. f 500 bij *Rothschild*	‚			-		
dito - 250 dito 1834	‚			-		
Napels, Cert. *Lamaison en B.*	‚ 5	pCt.		-		
dito Napelsche Administratie	‚ 5	—		-		
dito te Londen	‚ 5	—		-		
Denemarken, Neg. te Londen	‚ 3	—		-		
Polen, Aandeelen 1835,	‚ ... f			-		171
Griekenl., te Londen,	‚ 5	pCt.		-		9¾
dito	‚ 5	—		-		
Philadelphia, bij *Hope en Co.*	‚ 5	—		-		
idem bij *Rothschild*	‚ 6	—		-		
Bank	‚			-		
Brazilië, te Londen	‚ 5	pCt.		-		74½
dito 1843	‚ 6	—		-		
Columbia, te Londen £ 100	‚ 5	—		-		
Mexico, te Londen	‚ 5	—		-		
Peru, te Londen	‚ 6	—		-		

Den 24 dezer waren de 2½ pc. Werkelijke Schuld 55¼; 5 pc. Spanje, bij *Ardoin*, 20¼; idem Onbep. 18½; idem 3 pc. 31⅜; Coupons 20 a 21½, en Portugal 44¼.

Den 24 dezer waren te Antwerpen de 5 pcts. *Ardoins* 20⅜.

WISSELKOERS te *Rotterdam* den 23 *December*:
Parijs.... 2 maanden, f $56\frac{5}{16}$ kort f 56½.
Bordeaux ——— - $56\frac{3}{16}$ —— - $56\frac{7}{16}$.
Frankfort 6 weken, - $100\frac{5}{16}$.

SCHIEDAM den 23 December:
Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f 16, 75 } zonder de belasting.
Amst. Proef het Ned. „ „ „ - 18, 00 }

*** MAATSCHAPPIJ
VERSCHEIDENHEID EN OVEREENSTEMMING.
VRIJDAG 29 DECEMBER 1843.
Spreker de Heer D. BUDDINGH, *Leeraar aan de Koninklijke Akademie te Delft.*

Vijftigjarig Huwelijksbestaan
C. VAN STEENBERGEN.
G. N. VAN STEENBERGEN,
Oud-Beijerland van der Geer.
den 26 *December* 1843.

Getrouwd
JACOBUS ADRIANUS SNEL,
Burgemeester van Stolwijk,
met
NIZETTA JOHANNA FRANÇOIS,
Wed. H. Tekkelenburgh.
Moordrecht den 20 *December* 1843.

Mijne geliefde Echtgenoot, A. Paauw, verloste heden van een dooden ZOON.
Rotterdam E. J. VAN ROSSEM.
den 20 *December* 1843.

Heden trof ons een gevoelige slag, daar het den Almagtigen behaagde onze geliefde Dochter, CUNERA ELIZA, in den nog jeugdigen leeftijd van circa 31 jaren, tot zich te nemen. Hoe grievend dit verlies ons treft, zal een ieder beseffen, welke haren godsdienstigen levenswandel en minzaam verkeer gekend heeft.
E. VAN DEN BOSCH.
M. VAN DEN BOSCH,
Schiedam Hubert.
den 20 *December* 1843.

Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinige dagen, de Wel Edele Heer ALBERTUS GERARD RIJNBENDE, in den ouderdom van ruim 39 jaren, diep betreurd door zijne Ouders, Broeders, Zusters en verdere Betrekkingen.
Schiedam den 21 *December* 1843.
Uit hoofde van veelvuldige Betrekkingen en Vrienden strekke deze tot eenige kennisgeving. Zullende er, ingevolge bestaande Familiebepalingen, geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Den 18 December 1843 is binnen *Utrecht*, in den ouderdom van 83 jaren, overleden Vrouwe THEODORA VAN GENNEP, Douairière van den Weled. Gestrengen Heer Jacob Fredrik Gobius, in leven *Burgemeester der stad Utrecht.*

Heden overleed onze zeer geachte Tante, Mejufvrouw LUCIA KLARA VAN STAVEREN, Weduwe den Heer J. C. Friederichs, in den ouderdom van ruim 87 jaren.
Delfshaven G. C. VAN STAVEREN,
den 20 *December* 1843. C. VAN STAVEREN,
Eenige kennisgeving. *Executeurs-Testamentair.*

Te *Goedereede* overleed, den 21 December 1843, de Heer DIRK KIEVIT, in den ouderdom van ruim 46 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.
Dienst tusschen **ROTTERDAM, KEULEN, MAINTZ** *en* **MANHEIM**, *enz.*
Ten gevolge van het ver gevorderde Saizoen, zal van heden af de Dienst boven *Keulen* tot nadere bekendmaking worden gestaakt, en voorloopig de Dienst tot *Keulen* worden geregeld als volgt:
Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*, Maandag en Vrijdag,
„ „ „ *Arnhem*, Woensdag,
des morgens ten 7 ure.
Van *Nijmegen* naar *Keulen*, Dingsdag en Saturdag,
des morgens ten 6 ure.
Van *Arnhem* naar *Keulen*, Donderdag,
des morgens ten 6 ure.
Van *Keulen* naar *Nijmegen*, Dingsdag en Vrijdag,
„ „ „ *Arnhem*, Zondag,
des morgens ten 7 ure.
Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*, Woensdag en Saturdag,
des morgens ten 6 ure.
Van *Arnhem* naar *Rotterdam*, Maandag,
des morgens ten 9½ ure.
Rotterdam den 27 *December* 1843.

*** STOOMPAKET-VAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM en **LONDEN.**
De Stoompaketten der *General Steam Navigation Company*, in dienst van het *General Post Office* te Londen, vertrekken van Rotterdam:
Woensdag den 27 December, des morgens ten 7 ure.
Saturdag „ 30 „ „ „ 7 „
Nadere inlichtingen bij de Agenten *W. SMITH* en *P. A. VAN ES.*

*** STOOMJAGTEN
varende in het Beurtveer tusschen
MIDDELBURG, DORDRECHT, ROTTERDAM
en op alle daar tusschen gelegen Plaatsen.
Van Middelburg:
† Vrijdag den 29 December, des morgens ten 6 ure.
Zondag „ 31 dito, „ „ „ 6½ „
Van Rotterdam:
Vrijdag den 29 December, des morgens ten 7 ure.
† Zondag „ 31 dito, „ „ „ 7 „

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:
Naar NEW-YORK, het snelzeilend Schooner Galjootschip *Adriaan*, Kapitein *H. R. Bok.*
Naar ROUAAN, het Nederlandsch Kofschip *Fenna*, Kapitein *J. K. Bolhuis.*
Naar LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Hendrika*, Kapitein *F. H. Plukker.*
Naar BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Akke Boon*, Kapitein *J. A. Potjer*; ligt gereed.
Naar BRISTOL, het Engelsch Schoonerschip *Caroline*, Kapitein *Thomas Jones.*
Adres ten Kantore van *KUYPER, VAN DAM & SMEER.*

*** Te ROTTERDAM liggen in Lading:
Naar LONDEN, het Engelsch Schoonerschip *Commercial Packet*, Kapitein *J. Hart.*
Naar GLASGOW, het Engelsch Schoonerschip *Cygnet*, Kapitein *C. Gray.*
Naar DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *Mary Ann Mevile*, Kapitein *W. Gilchrist.*
Adres bij *CHRIST. REINCKE* } Cargadoors.
en bij *GEO. LEVINGSTON*, }

*** Te ROTTERDAM ligt in Lading:
Naar LONDEN, het Engelsch Schoonerschip *Reform*, Kapitein *R. W. Bontoft.*
Adres bij *Ph.s VAN OMMEREN*, Cargadoor.

*** *LE POLITIQUE*
DE BRUXELLES,
Journal Quotidien de grand format,
à 36 *fr.* par an, 10 *fr.* par trimestre (port en sus).
Le Politique, *dont les correspondances d'Espagne et de Paris ont été remarquées dans ces derniers temps, comme devançant les informations reçues par toutes les autres feuilles de Bruxelles, et qui peut dispenser de recevoir quelque autre journal belge, et quelque journal français que ce soit, ne coûte cependant que* 36 *fr. par an ou* 10 *fr. par trimestre (port non compris), c'est-à-dire* 24 *fr. pour l'année ou* 7 *fr. pour trois mois de moins que les autres feuilles de Bruxelles ou d'Anvers.*
Le prix peu élevé de l'abonnement à ce journal lui a fait en peu de temps une nombreuse clientèle: il est une des deux feuilles de Bruxelles qui tirent le plus grand nombre d'exemplaires.
On s'abonne dans les bureaux de poste du royaume et chez les libraires.

(*Zie verder het Bijvoegsel.*)

Te **Rotterdam**, bij **JAN ARRENBERG & Co.**

BIJVOEGSEL, behoorende tot de *Rotterdamsche Courant* van Dingsdag den 26 December 1843, n° 154.

ROTTERDAM den 25 december.

Den 22 dezer, des namiddags, is te Helvoetsluis binnengekomen *Libra*, U. Trip, van Batavia, en door de stoomboot *de Kinderdijk* in zee gesleept het schip *Generaal Chassé*, kapit. J. M. de Winter, naar Batavia. Den 23sten, des morgens, arriveerde *l'Estafette*, C. Sueur, van Duinkerken; des namiddags *Hendrika Margaretha*, J. K. Bart, van Liverpool; *de Vrouw Johanna*, L. Treus, van Lissabon, welke rapporteert, den 13 dezer, op 46 gr. 47 min. noorderbreedte en 7 gr. 30 min. westerlengte, gepraaid te hebben de kof *Martha Elisabeth*, kapit. J. J. Koster, v. Rotterdam naar Triest. Den 24sten, des morgens, stoomden in zee *Hambourg*, L. Maressal de Marsilly, naar Havre; *Ocean*, J. Stranack, naar Londen, na den vorigen middag tot voor Brielle geweest te zijn, en zeilde *Providentia*, P. W. Ahrens, naar ....., en arriveerde *Giraffe*, R. Stranack, van Londen; de wind W. Z. W. en mistig.

Den 23 dezer, des morgens, zeilde uit de Maas *Moore*, W. Bull, naar Sunderland, welke, benevens *de Hoop*, H. H. Panjer (van Holbeck), naar Antwerpen bestemd, op de Reede teruggekomen is; de wind Z. W. en mistig.

Den 22 dezer na posttijd, den 23sten, en den 24sten, voor posttijd, te Maassluis niets gepasseerd; de wind Z. W. en W.

Den 24 dezer na en den 25sten voor posttijd te Helvoetsluis en te Maassluis niets gepasseerd; de wind Z. O., stil en mistig, en Z. W.

Den 25 dezer, des morgens, zeilde uit de Maas *Moore*, W. Bull, naar Sunderland; de wind stil en mistig.

Den 23 dezer is te Brouwershaven binnengekomen het barkschip *Mosambique*, kapit. T. J. J. Bouman, van Batavia naar Rotterdam.

Het fregatschip *Europa*, kapitein D. Charlau, van Batavia naar Rotterdam, te Brouwershaven binnen, heeft, volgens brief van daar van den 21 dezer, dien nacht op den Banjaard aan den grond gezeten, doch is, na 1600 balen rijst en de batterij over boord geworpen te hebben, weder in vlot water gekomen.

Den 20 dezer is van Zierikzee, na de geleden schade hersteld te hebben, gezeild de engelsche brik *Brandy*, kapitein J. Stephen, naar Newcastle.

Volgens ontvangen javasche berigten, waren aangekomen: te Batavia den 6 september *Batavia*, J. A. Pronk, en den 7den *Stad Schiedam*, J. P. Andriessen, beiden van het eiland Onrust, en zijn den 10den naar Soerabaya gezeild, den 8sten *Winscales*, S. Conolly, van Samarang, om de lading voor Antwerpen te completeren, den 15den *Johan Frederik*, H. Grove, van Kopenhagen, *Rhoon en Pendrecht*, F. Fokkens, en *Vasco de Gama*, C. W. E. Bergner, van Rotterdam, *Alida Wilhelmina*, K. Latjes, van Amsterdam, den 17den *Abel Tasman*, L. van Haften, van Onrust, en den 19den *Sara Alida Maria*, C. P. Kuyper, van Amsterdam; te Samarang den 5den *Nickerie*, L. Hawegh, v. Batavia, en den 8sten *Japan*, W. van der Zee, van Soerabaya; te Soerabaya den 4den *Admiraal van Heemskerk*, J. E. Strumphler, van Batavia, den 10den *Geertruida*, G. Blom, van Samarang, den 11den *Aert van Nes*, J. Noback, en *Jan Pieterszoon Koen*, B. van der Plas, en te Cheribon dien dag *Anjer*, J. A. Knaap, allen van Batavia; te Passaroeang den 3den *Admiraal Zoutman*, L. Heykoop, en den 9den *Jeannette Philippine*, N. Rademaker, van Soerabaya; te Panaroekan den 4den *de Zeeuw*, C. Abrahamsz, van Probolingo; te Tjilatjap den 10den *Java Koerier*, B. J. Doornik, van Soerabaya, en in de Wijnkoopersbaai den 4den *Helena Christina*, L. Visser, van Batavia. — Straat Sunda was den 9den doorgezeild *Gouda Susanna*, J. L. Mulder, van Batavia naar Amsterdam. — Vertrokken: van Batavia den 10den *Lucia Maria*, H. C. G. B. Behrens, naar Soerabaya, den 13den *Jacoba Maurina*, G. van Meedevoort, n. Samarang, den 17den *Eliza Ann*, S. Very Jr., naar Amsterdam, *de Leeuw*, J. L. de Boer, en den 20sten *Generaal van den Bosch*, L. G. Verbeek, en *Margaretha Ida*, D. H. Kramer, allen naar Rotterdam; van Bezoekie den 8sten *Adolph van Nassau*, J. H. Brandt, over Tjilatjap, en van Tjilatjap den 20sten *Oceaan*, N. D. de Boer, beiden naar Amsterdam. — Voorts lagen den 18den te Batavia in lading de schepen *Abel Tasman*, kapit. L. van Haften, naar Amsterdam, *George Armstrong*, J. Jones, en *Rhoon en Pendrecht*, F. Fokkens, naar Rotterdam, en zou in het midden van october van daar zeilen het schip *Jeannette Philippine*, kapitein N. Rademaker, naar Amsterdam.

Het fregatschip *de Maasstroom*, kapitein H. Schuth, van Batavia naar Rotterdam, is den 9 november te St. Helena gearriveerd.

Het schoonerschip *Dido*, gevoerd door kapitein George Romeril, met rozijn van Smyrna en Samos naar Amsterdam bestemd, is, volgens brief van Petten, van den 23 dezer, bij die plaats gestrand, doch het volk door de reddingsboot behouden aan den wal gebragt.

In Texel zijn binnengekomen J. H. Seepe van Batavia, S. Nielsen en H. F. Zeylstra van Suriname, de eerste laatst van Barbados, J. D. Tobbens van Smyrna en Samos, H. F. Muller van Smyrna, E. Curtis van Messina, J. Engelenberg van Faro, U. E. Pott van Havre, H. F. Bieze en W. Barfield van Londen, L. E. Koning van Hull, L. J. Ohm van Braanfuls naar Ostende, als bijlegger, J. K. Venster van Antwerpen en eene schooner, de naam onbekend.

Kapit. H. F. Zeylstra, bovengenoemd, rapporteert, den 5 november, op de rivier van Suriname, gepasseerd te zijn Zr. Ms. transportschip DORDRECHT, luit. der eerste klasse P. G. J. de Haze Bomme, van Helvoetsluis, en een naar Coppename bestemde oostindievaarder, waarschijnlijk *Celebes*, T. Cars Tz., van Rotterdam, als ook den 17 dezer, bij Portland, gepraaid te hebben het schip *Helena*, kapitein W. Blom, van Amsterdam naar Batavia. — Te Suriname waren gearriveerd, den 23 october *Nicolaas Witsen*, P. F. Lange, den 25sten *Catharina*, K. M. Hillers, en den 26sten *Concordia*, J. H. Witt, allen van Amsterdam.

Het schip *Pieter Floris*, kapit. D. Boes Lutjens qq., van Batavia naar Amsterdam, was, volgens rapport van loodsen, met een loods aan boord den 22sten te Texel voor den wal, en zou waarschijnlijk den volgenden dag binnenkomen.

Van het Vlie zijn uitgezeild J. Purdy naar Newcastle en D. H. Buss naar Hamburg.

Van Terschelling wordt den 18 dezer gemeld, dat het schip *de Vriendschap*, kapit. H. J. Tiddens, van Riga naar Groningen, ter reparatie naar Harlingen is opgezeild.

Te Vlissingen zijn ter reede gekomen Zr. Ms. stoomschip CYCLOOP en stoomjagt DE LEEUW; voor Antwerpen bestemd C. Sikkes van Villanova, H. K. Sietzema v. Havre, T. A. de Vries en T. Whitecombe van Londen, welke laatste derwaarts is teruggestoomd, voor Brussel A. van Aken van Bordeaux en voor Gent J. Clark van Peterhead; uitgezeild J. White naar Londen, R. Mills naar Leith, J. P. Svendsen naar Fanöe, J. K. Venster naar Amsterdam, B. M. Hjorth en C. A. Egholm naar ....., allen van Antwerpen.

Te Konstantinopel zijn aangekomen A. de Haan van Galatz naar Marseille en G. Aurin van Odessa naar Antwerpen, welke den 20 november de reis heeft voortgezet; te Port-a-Port J. Klasen de Jonge van Amsterdam, en zou eene lading naar Hamburg innemen; op de rivier van Bordeaux H. H. Sprik van Rochefort; te Liverpool P. van der Kerkhoven en E. Morrison v. Ostende; ter reede van Portland R. R. Tunteler van Rouaan naar Cardiff; te Stockton R. Watson van Rotterdam; te Ipswich J. Williams v. Medemblik; ter reede van Leith M. Ferguson en J. Horn v. Antwerpen; te Leith W. Gains v. Rotterdam; te Hamburg O. W. Pronk van Amsterdam en H. H. de Jong van Antwerpen; te Leer E. J. Visser van Amsterdam; te Wolgast T. Darmer van Gent; te Warnemünde J. H. Möller van Antwerpen, P. D. Niemann en D. Niemann, en te Swinemünde J. A. de Vries, allen van Amsterdam; te Memel C. G. Möller van Antwerpen; te Stockholm L. Westenberg van Amsterdam en J. E. Ternström van Dordrecht; te Christiansund J. K. Neunkirchen van Amsterdam; te Helgeraa H. H. Neujahr van Riga naar Antwerpen, en te Bergen A. C. Svane van Rotterdam.

De schepen *Martin*, kapitein W. Koop, van Riga naar Amsterdam, en *Urania*, G. Beckmann, van Amsterdam naar Hamburg, zijn den 28 november te Svinöer binnengeloopen. Volgens een brief van laatstgemelden kapitein, in dato 1 dezer, was hij den 18 november reeds op de hoogte van Helgoland geweest, doch door zwaren mist en harde W. en Z. W. winden de Elve voorbij geraakt en door den aanhoudenden westenwind genoodzaakt geworden naar Noorwegen koers te zetten, waarna hij te Svinöer in goeden staat binnenliep.

Van Norden meldt men den 20 dezer, dat uit de lading van het gestrande tjalkschip *Vrouw Trientje*, kapit. A. B. Eckhoff, v. Hamburg naar Antwerpen, meerendeels zwaar beschadigd, geborgen waren onderanderen 1500 ponden tabak en 1000 ponden wol en eene kist, inhoudende kaarten en beschrijvingen over Denemarken.

De schepen *Siccolina Hooites*, kapitein G. T. de Jonge, van Greifswald, en *Ceres*, H. Salvesen, van Libau, beiden n. Schiedam, *Vrouw Ida*, J. D. de Vries, *Herstelling*, B. H. Schuur, en *Elisabeth*, G. H. Esbra, van Greifswald, *Twee Gebroeders*, T. S. de Vries, van Riga, en *Catharina*, J. B. Mulder, van Pillau, allen naar Amsterdam, *Antina*, R. J. Schuring, van Dantzig naar Edam, *Goede Hoop*, H. P. Lukkien, *Vrouw Barbara*, R. J. Jonker, en *Ocean*, J. F. Hagen, van Eckernförde naar de Zaan, *Catharina*, M. Warring, van Horsens, en *Vriendschap*, J. J. Brans, van Riga, beiden naar Groningen, *Catharina Cornelia*, W. U. de Jonge, van Friedericia naar Gent, *Cornelia*, J. Mudder, van Holbeck, en *Harmonie*, F. H. Lucht, van Greifswald, beiden naar Antwerpen, *Vrouw Trijntje*, A. W. van der Woude, van Memel, *Alkanna Hendrika*, J. C. Westerbrink, v. Dantzig, en *Geertina*, J. J. Legger, v. Pillau, allen naar Bremen, *Fenna Catharina*, H. J. Ymker, van Pillau naar Hull, *Catharina*, R. K. Klaassens, van Flensburg naar Engeland, *de Hoop op Eendragt*, J. H. Hut, van St. Petersburg, en *Emma Obbina*, B. A. Potjer, van Stettin, beiden naar Rouaan, waren den 21 dezer wegens tegenwind bij Tonningen, Rendsburg en op de Eider liggende.

Het schip *Gower*, kapitein J. Hodge, van Rotterdam naar St. Ives, te Ramsgate binnen, heeft den 18 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Success*, kapit. T. Todd, van Rotterdam naar Newry, is den 20 dezer te Fowey binnengeloopen.

Zr. Ms. oorlogsbrik DE LYNX, kapitein-luitenant D. J. baron Rengers, van Vlissingen naar de Kust van Guinea en Suriname, lag den 18 dezer ter reede van Duins ten anker.

Zr. Ms. oorlogs-corvet BOREAS, kapitein-luitenant W. J. Jolly, van Vlissingen naar Batavia, was den 22 dezer te Spithead liggende.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 20, 21 *en* 22 *december:*

Op de Rivier zijn aangekomen *Susanna Maria Catharina*, Dirksen, *William*, Soanes, en *Columbine* (st.), Norwood, van Rotterdam, *Carolina*, Bowbyes, van Vlissingen, en *Sophia*, Jones, van Batavia; te Deal *Chelina*, Wylie, van Antwerpen naar Glasgow; te Shoreham *Elizabeth*, Pratt, van Rotterdam; te Cowes *Antoinetta*, Wessels, van Rio-Janeiro, om order; te Fowey *Hope*, Isbell, en te Jersey *Themis*, Le Bas, van Antwerpen; te Liverpool *Eclipse*, van der Kerkhoven, van Ostende; te Dublin *Ida Berendina*, Hensema, van Rotterdam; te Shields *Albion*, Stanford, *Mathilda*, Barbato, en *Elisabeth & Susan*, Hotblack, van Dordrecht, *Betsy's*, Bruce, en *Active*, Kuhlbeck, van Schiedam, en *X Y Z*, Swan, van Amsterdam; te Sunderland *Jane*, Craig, en *Scotia*, Sutherland, van Rotterdam, *Grace*, Pearson, en *Hiram*, Fox, van Amsterdam, en *Patty*, Sims, van Dordrecht; te Stockton *Arnette Hagen*, Gamst, van Amsterdam, *Newport*, Lawson, en te Hull *Hebe*, Simpson, en *Harriet*, Holliday, van Rotterdam; te Harwich *Aldbro*, Storey, v. Antwerpen, en *Eagle*, Williams, van Alkmaar; te Gibraltar *Drie Gebroeders*, Vink, en is den 4 dezer n. Lissabon gezeild; te Messina *Johanna Maria*, Svarrer, van Newcastle; te Konstantinopel *Medora*, Simpson, van Odessa naar Antwerpen, welke den 29 november de reis heeft voortgezet; te St. Helena *Dan*, Maag, van Batavia naar Hamburg, en *William*, Ledair, van Batavia n. Londen; aan de Kaap de Goede Hoop, den 18 october, *Jan van Hoorn*, Keeman, v. Dordrecht, en te Suriname *Paramaribo*, Töpper, en *Adolph Frederik*, Zwanenburg, van Amsterdam.

Het stoomschip *Royal Sovereign*, kapit. A. Brownless, v. Liverpool met passagiers naar Batavia, heeft den 14 october van de Kaap de Goede Hoop de reis voortgezet.

De schepen *Sir Robert Campbell*, kapitein W. Kirkpatrick, van Rotterdam naar Liverpool, en *Immanuel*, D. B. Voss, v. Antwerpen naar Fernambuck, waren den 18 dezer op de hoogte van Portland.

Het schip *Albion*, kapit. J. T. Brock, van Schiedam n. St. Ubes, is den 19 dezer Deal gepasseerd.

Het schip *Earl Bathurst*, kapitein D. Kennedy, van Rotterdam naar Londen, was den 21 dezer op de hoogte van Aldbro.

Het fregatschip *Prinses Sophia*, kapit. P. S. Matzen, v. Amsterdam naar Batavia, is den 11 october gepraaid.

Het schip *John Renwick*, kapitein W. Morgan, van Batavia naar Hamburg, is den 18 november gepraaid op 2 graden zuiderbreedte en 18 graden westerlengte.

Den 19 dezer was de wind te Deal Z. W. en W. Z. W., den 20sten Z. Z. W. tot Z. W. en den 21sten Z. W.

A A N B E S T E D I N G.

De Minister van Staat, Gouverneur der provincie Zuid-Holland, verwittigt bij deze de daarbij belanghebbenden, dat, onder de nader vereischte goedkeuring, door een der Leden van de Commissie van Administratie over de hieronder vermelde Gevangenissen, en in bijzijn van den Provincialen Hoofd-Ingenieur of van een der Ingenieurs in Zuid-Holland, publiek zal worden aanbesteed:

Het gewoon Onderhoud gedurende twee jaren, ingaande met primo Januarij 1844 en eindigende ultimo December 1845, van de Gevangenis voor veroordeelde Vrouwen te Gouda, in dat Gebouw, op Woensdag den 3 Januarij 1844, des namiddags ten één ure, en van de Gevangenis voor jeugdige Veroordeelden en Huis van Arrest te Rotterdam, in dat Gesticht, op Vrijdag den 5 Januarij 1844, mede des namiddags ten één ure.

Deze aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en opbod.

De bestekken, op welke de bovengemelde aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve aan de Localen van het Departement van Justitie en aan het Gouvernement van Zuid-Holland, te 's Gravenhage, respectivelijk ter lezing liggen in de plaatsen alwaar de bestedingen zullen geschieden, als: te Gouda in *den Zalm*, in *het Herthuis* en in *het Groote Amsterdamsche Veerhuis;* te Rotterdam in het Koffijhuis *het Neêrlandsch Wapen*, bij *Frijhoff*, in *den Romein*, in *de Papegaai*, in *het Kleine Schippershuis* en *het Hof van Berlijn*, als mede in de Localen van de hierboven vermelde Gevangenissen.

Zullende één dag vóór de aanbesteding de noodige aanwijzing *in loco* worden gegeven, en nadere informatien te bekomen zijn bij de Commissiën van Administratie, en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat *M. G. Beijerinck*, te 's Gravenhage, als mede voor de Gevangenis te Gouda bij den Ingenieur *Docters van Leeuwen*, te Gorinchem, en voor de Gevangenis te Rotterdam, bij den Ingenieur *N. H. Boerrigter*, te 's Gravenhage.

's Gravenhage den 20 *December* 1843.

De Minister van Staat, Gouverneur voornoemd,
VAN DER DUYN.

N O T I F I C A T I E.

Burgemeester en Wethouders der stad Delft brengen, bij deze, ter kennis der Ingezetenen, dat, op den nader te bepalen dag, hier ter Stede zal plaats hebben de Begrafenis van wijlen Zijne Majesteit Koning *Willem Frederik*, Graaf van Nassau.

Burgemeester en Wethouders vertrouwen, dat niemand bij deze treurige plegtigheid de orde zal storen, en hebben, ter voorkoming van alles wat daaraan zoude kunnen hinderen, goedgevonden te bepalen:

1.° Dat niemand op de zijden der Grachten en in de Straten, waar de trein over- of doortrekt, zich zal mogen begeven.

2.° Dat gene Vaartuigen zich in de Gracht van het Oude Delft, van de Nieuwe Brug tot de Brug bij de Oude Kerk, mogen bevinden, dan alleen de zoodanigen, die van Stads wege aldaar zullen worden gelegd.

3.° Dat buiten degenen, die tot den Begrafenisstoet behooren, niemand in de Nieuwekerk zal kunnen worden toegelaten.

4.° Dat, van des morgens ten 7 ure tot na den afloop der Begrafenis, geene Rijtuigen op het Plein buiten de Nieuwe Brug en op de plaatsen bij het Programma aangewezen, mogen rijden of stilstaan.

5.° Dat niemand, van des morgens ten 4 tot des middags ten 12 ure, den Straatweg van Delft naar Rotterdam zal mogen rijden.

En worden laatstelijk de Ingezetenen, langs wier huizen de trein zal voorbij komen, uitgenoodigd, daags vóór de Begrafenis, de Straten voor genoemde hunne huizen te doen schoon maken.

Delft den 26 *December* 1843.

V A N B E R K E L.
Ter ordonnantie van denzelve,
P. J. VAN DER COLFF.

N A T I O N A L E M I L I T I E.

Ten gevolge der Publicatie van Heeren Burgemeester en Wethouders, van den 8 dezer maand, wordt aan alle belanghebbenden, in den jare 1825 alhier geboren, en alzoo vallende in de termen der Nationale Militie, ter kennis gebragt, dat aan het Bureau van den Burgerlijken Stand, tot afhaling der Geboorte-Acten, des avonds ten vijf ure zal worden gevaceerd, als:

Op Woensdag den 27 *December*,
voor de bewoners der wijken A, B, C en D.
Op Donderdag den 28 *December*,
voor de bewoners der wijken E, F, G en H.
Op Vrijdag den 29 *December*,
voor de bewoners der wijken I, K en L.
Op Saturdag den 30 *December*,
voor de bewoners van wijk M en de Buitenwijken.

En wordt een ieder aangemaand om, tot voorkoming van oponthoud, zich ten dagen en ure voorschreven aan te melden.

Rotterdam den 22 *December* 1843.

O V E R B O E K I N G van GEBOUWDE en ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN.
K E N N I S G E V I N G.

Schout en Ambachtsbewaarders van de polders Beukelsdijk, Oost- en West-Blommersdijk, genaamd *Cool*,

Gezien de artikelen 184, 185, 186, 187 en 188 van de Keuren en Ordonnantien van het Heemraadschap van Schieland,

Geven bij deze kennis, dat zij hun zitdag tot Overboeking der Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen in gemelde Polders voor dezen jare zullen houden Donderdag 28 December 1843, van des voormiddags tien tot des namiddags ten één ure, in hunne gewone Vergaderkamer in het Gebouw der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam.

En roepen zij mitsdien op alle de Eigenaren, welke zich op eenige wijze, hoegenaamd, sedert 1 December 1842 tot 1 December 1843 ingesloten, van hunne vaste Goederen ontdaan hebben, en die, welke op eene of andere wijze de zoodanige verkregen mogten hebben, om op den gestelden tijd zich ter plaatse voornoemd te vervoegen met de noodige bewijsstukken, ten einde de Overboekingen te bewerkstelligen, zullende zij anderzins vervallen in de boeten bij gemelde Artikelen van de Keuren en Ordonnantien van het Heemraadschap van Schieland, tegen de nalatigen bepaald, en de oude Eigenaren verpligt zijn de Polderlasten te blijven voldoen.

Eindelijk worden de Bruikers of Huurders van Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen, in gemelde Polders gelegen, bij deze herinnerd, dat zij, ingevolge art. 186 der meergemelde Keuren en Ordonnantien, ten allen tijde binnen zes weken, nadat zij daarvan kennis hebben gekregen, verpligt zijn aan den Schout van den Polder kennis te geven, van den overgang van Eigendom aan eenen nieuwen verkrijger, op de boete bij gemeld Artikel bepaald.

Aldus gedaan in onze vergadering van 8 December 1843.

Schout en Ambachtsbewaarders voornoemd,
P. G. J. HOOG VAN TER-AAR, *Vt.*

⁂ De Heeren HOPE & C.ie adverteren, dat op den 1 Januarij 1844 en vervolgens, ten Kantore van de Kassiers *SWARTH & SCHELLWALD*, zal gevaceerd worden ter Betaling van de alsdan verschijnende **INTEREST-COUPONS** der *Russische Geldleeningen* van de jaren 1798 en 1815.

⁂ De Heeren HOPE & C.ie adverteren, dat bij hen ontvangen is, voor

60 Coupons, verschenen September 1843, en 240 Idem, November 1843, van Obligatien *Farmers Loan and Trust Company* te *New-York*, uitmakende gedeelte van het Onderpand der Tweede Leen., groot *f* 4,500,000, ten laste van de Bank der Vereenigde Staten van Amerika, te Philadelphia, in dato 4 Julij 1840,

een zuiver bedrag van *f* 18,598, 20, en dat dit bedrag zal worden uitgedeeld op de **COUPONS** der *Partiële Schuldbekentenissen*, ten laste van voormelde Bank der bovengenoemde Tweede Leening (N.s 5501 a 10,000), tegen inlevering van Nummerlijsten (ingevuld naar volgorde en onderteekend), ten Kantore van de Kassiers *SWARTH & SCHELLWALD*, met stempeling derzelve Coupons, als op de

1119 Coupons, verschenen 1 Julij 1842, der Tweede Leening, op ieder Coupon *f* 1, 40;
4500 Coupons, verschenen 1 Januarij 1843 (N.s 5501 a 10,000), op ieder Coupon *f* 1. 62;
4500 Coupons, verschenen 1 Julij 1843 (N.s 5501 a 10,000), op ieder Coupon *f* 2, 16.

Amsterdam, 23 *December* 1843.

De gedrukte Nummerlijsten zijn in den Boekwinkel van de Wed. *I. ELLERMAN* verkrijgbaar.

⁂ RIJN-SPOORWEG.

AANKONDIGING DER VOORLOOPIG VASTGESTELDE VERTREK-UREN VOOR DE WINTERDIENST,

aanvang nemende den 28sten December 1843.

Van AMSTERDAM *naar* UTRECHT.

VAN AMSTERDAM	VAN ABCOUDE	VAN NIEUWERSLUIS	VAN BREUKELEN	AANKOMST TE UTRECHT
des Voormiddags 11 ure 20 min.	des Voormiddags 11 ure 41 min.	des Middags 12 ure 1 min.	des Middags 12 ure 8 min.	des Middags 12 ure 28 min.
„ Namiddags 4 „ 30 „	„ Namiddags 4 „ 51 „	„ Namiddags 5 „ 11 „	„ Namiddags 5 „ 18 „	„ Namiddags 5 „ 38 „

Van UTRECHT *naar* AMSTERDAM.

VAN UTRECHT	VAN BREUKELEN	VAN NIEUWERSLUIS	VAN ABCOUDE	AANKOMST TE AMSTERDAM
des Voormiddags 9 ure 20 min.	des Voormiddags 9 ure 41 min.	des Voormiddags 9 ure 52 min.	des Voormiddags 10 ure 8 min.	des Voormiddags 10 ure 28 min.
„ Namiddags 1 „ 20 „	„ Namiddags 1 „ 41 „	„ Namiddags 1 „ 52 „	„ Namiddags 2 „ 8 „	„ Namiddags 2 „ 28 „

Rijtuigen, Paarden, Slagtvee of andere Dieren worden voorloopig niet vervoerd. — De Reizigers worden verzocht ¼ uur vóór den vertrektijd op de Stations tegenwoordig te zijn. — Vijf minuten vóór den vertrektijd worden de Kantoren tot afgifte der Plaatsbriefjes gesloten. Op de Tusschen-Stations kan het uur van vertrek eenige minuten verschillen, en worden aldaar slechts Reizigers opgenomen, in zooverre er plaats in de Rijtuigen is.

Men is verpligt om de Bagage of eenige andere Goederen uiterlijk ¼ uur vóór het vertrek in de Goederen-Kantoren aan te brengen; later bezorgd wordende vertrekken dezelve met den eerstvolgenden Trein.

Utrecht den 24 December 1843.

De Ingenieur-Directeur,
L. J. A. VAN DER KUN.

⁂ *Commissarissen over het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst*, opgerigt in 1781, zullen op Maandag den 8 Januarij 1844, ten *elf* ure, in de *Kweekschool voor de Zeevaart* te Amsterdam, en elders ten Huize van Commissarissen van genoemd Fonds (te Rotterdam bij den Heer *J. HUDIG*), betaling doen van de uit hun *Weduwenfonds* en, gemeenschappelijk met hetzelve, uit het *Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden* verleende Gratificatien aan in den oorlog te water Verminkten, en aan Weduwen, Kinderen en Ouders van Gesneuvelden uit de Actien van 1797, van Algiers, in Oostindië, op de Schelde enz.

⁂ Het BESTUUR DER MAATSCHAPPIJ *TOT NUT DER ZEEVAART* verwittigt den belanghebbenden, dat tot het doen der Driemaandelijksche Uitkeeringen zal worden gevaceerd op Vrijdag en Saturdag den 29 en 30 dezer, des voormiddags van 9 tot 12 ure, ten Kantore der Maatschappij, Nieuwewerk, U, n.° 41.

Zullende, zonder nadere kennisgeving, de Uitkeeringen op de twee laatste werkdagen van Maart, Junij, September en December, op de boven bepaalde uren, plaats hebben.

Namens het Bestuur voornoemd,
TH. W. VERSLUYS, *President en Penningmeester.*
B. C. TENHAM, *Mede-Penningmeester.*

⁂ Personen, geschikt en genegen voor den Post van **ONDERDIRECTEUR** over het *Kleedermakers-Ambacht*, in de gevangenis voor Jeugdige Veroordeelden te Rotterdam, worden uitgenoodigd zich te vervoegen voor de Commissie van Administratie over dezelve Maandag den 8 Januarij 1844, des avonds ten 6 ure, in het Locaal der Gevangenissen. Militaire Kleedermakers, of dezulken die dit Vak grondig verstaan, zullen bij voorkeur in aanmerking komen.

⁂ Een *Genees- Heel-* en *Vroedmeester*, ten Platten Lande, wenschte met een zijner Kunstbroeders een zoodanig doel te treffen om van Standplaats met hem te verwisselen. Bijzondere redenen, geenszins doelende op de uitoefening dezer Vakken, bewegen hem hiertoe. Hij kan door bewijzen overtuiging geven deze een zeer goed Bestaan opleveren, hebbende zijne Standplaats eene aanzienlijke bevolking, en kunnende hij reflecterenden mondeling meerdere voordeelen hieraan verbonden mededeelen. Adres, met *franco* Brieven onder letter N, bij *H. T. HENDRIKSEN*, Boekhandel, Drukkerij en Linieërfabrijk, Hoogstraat, G, 62, te Rotterdam.

⁂ Men vraagt te Dordrecht in eene *Tabaks-Affaire* een ongehuwd PERSOON, van de Protestantsche Godsdienst, die de *Tabakbewerking*, als mede het *Koffijbranden* grondig verstaat en goed met een Winkel kan omgaan, van goede getuigschriften voorzien zijnde, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris; ook is er gelegenheid om op voordeelige Conditien een LEERLING te plaatsen. Adres, in persoon of met *franco* Brieven, bij *P. VAN DEN AREND*, Kaas- of Melkmarkt, H, 147, te Rotterdam.

⁂ Eene fatsoenlijke BURGER-JUFVROUW, van de Hervormde Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als **BONNE** of tot **BEHULP** in een fatsoenlijk Gezin of Winkel, zijnde zij als zoodanig reeds werkzaam geweest, het zij binnen of buiten deze Stad. Adres, onder de letters E M, bij den Boekhandelaar *K. LOOS*, Westewagenstraat alhier. Brieven *franco*.

⁂ BIJ DE BEGRAFENIS VAN Z. M. KONING *WILLEM I, GRAAF VAN NASSAU*, zijn op het Oude Delft zeer Net ingerigte **APPARTEMENTEN** in een Huis *TE HUUR*, waar men den Trein kan zien aankomen en langs heen gaan. Brieven *franco*, letter C, bij den Boekhandelaar *J. DE ROOY*, te Delft.

⁂ Wordt gevraagd, tegen primo Maart aanstaande, eene Net GEMEUBELEERDE VOORKAMER, met of zonder Alcove, eerste verdieping. Adres, met opgave van Stand en Huurprijs, bij den Papierhandelaar *W. C. DE VLETTER*, Hoofdsteeg, L, 120.

⁂ Bij de Wed. G. GLASER, *Instrument-* en *Messenmaker*, in de Hoofdsteeg, L, n.° 119, te Rotterdam, zijn de gerenomeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ*, *Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Frederik der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, *Parelwassching* en *Tand-Opiat*, dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2,50; 2°, Veritabele *Mondspoeling* voor Scorbut, Blaauwschuit, Rhumatieke pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, *Tand-Poeder*, tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen*; 4°, *Poeder Dentifrique et Antiscorbutique*, a *f* 2; 5°, *Tand-Elixer*, om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1, 10; 6°, *Eau-de-Blanchard*, om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voorkomende, te verdrijven, a *f* 1,25, en 7°, *Liqueur Philodontique*, tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3,50.

NB. Voornoemde Tandmiddelen zijn, tot gemak van het geëerd Publiek, alle met Cachetten en Circulairen voorzien en tot dezelfde prijzen, in de volgende Steden te bekomen, als: te *Amsterdam* bij de Gebroeders Dentz, Kloveniersburgwal, n.° 32; *Alkmaar* de Erven A. Sterk, Courantiers; *Arnhem* D. K. Muller en Co., Boekverkoopers, in de Bakkerstraat; *Delft* B. Bruins, Boekverkooper; *Haarlem* Antinck, in de Groote Houtstraat; *'s Hage* Sack, in de Schoolstraat; *Leeuwarden* H. van Tuinen, op den Ewal; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, op de Botermarkt; *Middelburg* Gebroeders Abrahams, Courantiers; *Nijmegen* de Gezusters Labée, in de Groote Straat; *Schiedam* J. H. Sweben, Boekverkooper; *Utrecht* de Wed. van der Schroeff en Zoon, Boekverkoopers, op de Oude Gracht, en te *Zutphen* bij F. C. Oeffelman, Boekverkooper, op de Markt.

⁂ PUBLIEKE VERKOOPING.

H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, Makelaars te Rotterdam, zijn van meening, als last hebbende van hunne Meesters, na gedane aangifte volgens de Wet, op MORGEN den 27 December 1843, des voormiddags ten 12 ure, in het Locaal der Veilingen, aan de Scheepmakershaven, wijk A, n.° 458, te verkoopen: Eene Partij van 27 Balen *Venetiaansche* **HENNEP**, allen meerder of minder door zeewater alhier beschadigd aangebragt, liggende op een Zolder van 's Rijks Entrepôt in de Boompjes, wijk A, n.° 97, en aldaar MORGEN OCHTEND voor een ieder te zien. Nadere onderrigting te bekomen bij bovengemelde Makelaars.

⁂ H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, Makelaars, te Rotterdam, zullen, ten verzoeke van de belanghebbenden, op Donderdag den 28 December 1843, des middags om twaalf ure, in het Locaal der Veilingen, op de Scheepmakershaven, lett. A, n.° 458, in het openbaar veilen: 15 Fust, circa 12000 Ned. Ponden, Prima Soort *Triester* **TALK** (of SMEER), bij Nummers van één Fust tevens, en zoo als dezelve MORGEN en des ochtends van de verkooping voor een ieder ter bezigtiging gereed zullen liggen in een Pakhuis in de Wijnstraat, lett. B, n.° 37. Nadere informatien te bekomen bij de Makelaars.

⁂ PUBLIEKE VERKOOPING,

op Vrijdag den 29 December 1843, des voormiddags ten tien ure, op de Bouwmanswoning genaamd *Oosthoekeinde*, bewoond door de Wed. *Hendrik van den Berg*, onder Bleiswijk, ten overstaan van den Deurwaarder *D. H. CORNE*, van 76 Zware Gave YPEN STAMMEN en ander HOUTGEWAS; kunnende dezelve twee dagen vóór den verkoop, ter plaatse voornoemd, worden bezigtigd; geschiedende deze Verkoop om *Contant Geld.*

⁂ VERKOOPING, BIJ OPBOD, VAN MEUBELEN EN HUISSIERADEN.

De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van derzelver Principalen, zijn van meening op Vrijdag den 29 December 1843, des voormiddags ten 10 ure, in den Droogenhoek, wijk P, n.° 84, te Overschie, publiek aan de meestbiedenden, zonder afslag, te verkoopen: Eene Doekspelde en Ring met Diamanten, gemaakt Goud en Zilver, Porseleinen, Glas- en Verlakt werk, gemaakte Lijnwaden, Bed met deszelfs Toebehooren, Dekens, Matras, Overgordijnen, Ledekant met deszelfs Behangsel, Kabinet, Secretaire, Canapé, Tafels en Stoelen, Spiegels, Schilderijen, eenige Boeken, Smirnasch Tapijt, Koper, Tin en andere Goederen meer; zullende MORGEN en Donderdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 3 ure, ter plaatse voormeld, voor een ieder te zien zijn.

⁂ OPENBARE VERKOOPING, te Charlois, ten Sterfhuize van *Gerrit Sloof*, op Vrijdag den 29 December 1843, des morgens ten negen ure, van RIJTUIGEN, waaronder een nieuwen Fourgon en twee Hollandsche Chaisen, voorts TUIGEN, ZADEL- en SCHOENMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, en eindelijk MEUBELAIRE GOEDELEN en INBOEDEL. Nadere onderrigting ten Kantore van den Notaris *VAN RIJSOORT*, te Charlois.

⁂ DOMEINGOEDEREN VAN *Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.*

Rentambt te KLUNDERT.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, te Klundert, zal, als daartoe geautoriseerd, ten overstaan van den Notaris *C. W. MARIS*, op den 19 Januarij 1844 en volgenden dag, des voormiddags ten 9 ure, ten Stadhuize van den Klundert, verkoopen:

184 OLMEN-, 130 ESSCHEN- en 550 WILGEN-, extra zware en hoogopgaande BOOMEN, bijzonder geschikt tot *Werkhout*, benevens eene aanzienlijke partij *Canadasche* POPULIERBOOMEN en HAKHOUT, staande alles onder den Klundert; kunnende de Boomen zeer gemakkelijk en onkostbaar te water worden vervoerd.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, en bij den Opzigter *W. LIPS*, te Klundert. De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

⁂ LEES-BIBLIOTHEEK.

De Boekverkooper *K. LOOS*, Westewagenstraat, hoek Krattesteeg, recommandeert zich voor zijne **LEES-BIBLIOTHEEK**, waarvan het DERDE VERVOLG, a 10 *cents* verkrijgbaar is; tevens neemt hij de vrijheid zich ten minzaamste aan te bevelen voor VISITE-KAARTJES, ALMANAKKEN en JAARBOEKJES voor 1844, KINDER-PRENTWERKJES, zoo wel *Fransche* als *Hollandsche*, en verder voor alles wat tot een Boek- en Papierwinkel behoort.

⁂ Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, komt heden van de pers:

1. **HET MISDADIG ENGELAND**, Geschiedkundig Gedenkstuk der Wanbedrijven van het Britsche Staatsbewind, sedert de eerste moordtooneelen in Ierland tot aan de vergiftiging der Chinezen, naar het Fransch van *E. REGNAULT*, gewijzigd en aangevuld door *E. VAN DER MAATEN*, Tweede Deel, *f* 2,90.
   De hoogstbelangrijke inhoud van dit Deel is opgegeven in *het Leeskabinet N.°* 12 van dit jaar.
   Het Derde en Laatste Deel, inhoudende HOLLAND EN ZIJNE KOLONIEN (*geheel oorspronkelijk bewerkt*), volgt nog dit jaar.
2. *E. L. BULWER*, **DE LAATSTE DER BARONNEN**, **vier Deelen compleet, met Vignetten op Staal**, ... *f* 11, 60.
3. *C. DICKENS*, **LEVEN EN LOTGEVALLEN VAN** ***MAARTEN CHUZZLEWIT***, zijne Bloedverwanten, Vrienden en Bekenden, met Platen. N.° 12.
   Op den eersten van elke maand verschijnt een Nummer; 7 Nummers vormen een Boekdeel, a *f* 3,15.

⁂ Door *S. E. VAN NOOTEN*, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

ALMANAK

VOOR

HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN,

VOOR 1844;

Veertiende Jaargang, met platen; prijs 60 *cents*. Den beminnaren van *Scherts* en *Luim* zal deze Jaargang bijzonder welkom zijn.

⁂ Bij S. DE GREBBER, N. Z. Achterburgwal, bij de Korsjessteeg, te Amsterdam, is uitgegeven en verkrijgbaar de onderstaande Werken, als:

AANLEIDING TOT HUISELIJKE GODSDIENSTOEFENING, bevattende Overdenkingen voor elken dag des jaars, Hoofdstukken der Heilige Schrift, Psalmen of Gezangen, opgegeven zóó, dat het geen enkelen dag aan nuttig Bijbelsch onderwijs, of aan stichtelijke hartsverheffing, of aan opleiding tot verder nadenken behoeft te ontbreken, door Prof. *J. CLARISSE*, in 3 deelen compleet; prijs *f* 12, 20.

STICHTELIJKE GEDACHTEN op alle Dagen van het Jaar, meestal getrokken uit de beste Nederlandsche Dichters, met Vignet, 3de druk; a 90 *cts.*

LA SAINTE BIBLE, mise en vers pour la Jeunesse; a 50 *cts.*

HANNAH MORE, **DE GODSDIENST VAN HET HART EN DESZELFS INVLOED OP HET GEDRAG DER MENSCHEN**, 2 deelen compl.; *f* 5,50.

W. ROMAINE, **OVER DEN WANDEL DES GELOOFS**, 2 deelen; a *f* 3, 60.

J. SCHARP, **LEERREDE OP HET KERSFEEST**, met volkomen uitlating van de letter R; a 60 *cts.*

DAGBOEK, Gemeenzame Brieven en Eenzame Overdenkingen van *L. C.*, beschreven door Mejufvrouw *C. A. VAN LIER*; a *f* 2, 40.

HET LEVEN VAN ***JUNG STILLING***, behelzende zijne Kindsheid, Jongelingsjaren en Vreemdelingschap, Huiselijk Leven, Leerjaren, Ouderdom en Dood; met Portret en Afbeelding van zijn Sterfbed, in 2 deelen. De weinige Exemplaren daarvan voorhanden zijn verkrijgbaar voor *f* 4, 80, in plaats van *f* 6, 60.

⁂ Het Officiële **REGLEMENT** en de **LIJST** der **MAKELAARDIJLOONEN** *voor de stad Rotterdam*, op best Papier, in Zakformaat en gekleurden Omslag, is a 20 *cents* te bekomen ter Stads-Drukkerij bij de Wed. *P. VAN WAESBERGE & ZOON.*

Te Rotterdam, bij **JAN ARRENBERG & Co.**